P **Cena numeru 15 groszy**

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. ILUSTROWANA **Dzisiejszy numer zawiera 12 stron**

REPUBLIKA

ROK XVI | ŁÓDŹ, ŚRODA, DNIA 11 MAJA 1938 R. | CENA NUMERU 15 GROSZY | № 128

CZECHOSŁOWACJA PAŃSTWEM FEDERALNYM?

Taka decyzja zapaść miała w wyniku rozmów Hitlera z Mussolinim. — Genewa widzi w tym etap do aneksji Sudetów

Dziś spodziewane są w Berlinie rozstrzygające decyzje

LONDYN, 10 maja.

Rzymski korespondent „Times'a" donosi o szczegółach rozmów, przeprowadzonych w Rzymie pomiędzy szefem rządu włoskiego Mussolinim a kanclerzem Hitlerem. Rozmowy te dotyczyły m. in. sprawy „Anschlussu" Austrii oraz zagadnienia Czechosłowacji.

Jeśli chodzi o Austrię, Mussolini bez zastrzeżeń uznał przyczyny aneksji, opierającej się na wspólnocie narodowej Niemiec i Austrii, natomiast co się tyczy Czechosłowacji oświadczył, że los Czechosłowacji nie budzi żadnego zainteresowania Italii.

Korespondent „Times'a" podkreśla również, że kanclerz Hitler przed rozmową z Mussolinim na temat Czechosłowacji odbył konferencję z ambasadorem Rzeczypospolitej Polskiej przy Kwirynale dr. Wysockim, co, zdaniem dziennika angielskiego, wskazywać ma na zainteresowanie Polski zagadnieniem czeskosłowackim.

Bratisława, 10 maja.

(PAT) Przedstawiciele Węgrów w radzie miejskiej w Bratisławie wystąpili w tych dniach z postulatem przywrócenia w magistracie w Bratisławie urzędowania w języku węgierskim. W swoim czasie język węgierski został z magistratu usunięty na podstawie wyniku spisu ludności w 1931 r.

Praga, 10 maja.

W czeskich kołach politycznych panuje przekonanie, że dzień jutrzejszy będzie krytycznym w stosunkach czesko niemieckich.

Według pogłosek krążących w Pradze, jutro odbędzie się w Berlinie nadzwyczajne posiedzenie rządu Rzeszy pod przewodnictwem kanclerza Hitlera, na którym powzięte będą doniosłe decyzje.

PARYŻ, 10 maja.

(PAT) „Paris Midi" w korespondencji z Genewy stwierdza, że cały świat polityczny, zgromadzony w Genewie uważa, że spotkanie Hitlera z Mussolinim przypieczętowało losy Czechosłowacji.

Przewidywać należy, że dalszy rozwój tej sprawy pójdzie w kierunku przekształcenia Czechosłowacji w państwo federalne, a następnym etapem będzie rozpadnięcie m. in. przez Anschluss Sudetów.

W Genewie taki rozwój wydarzeń uważany jest za zupełnie naturalny, a sekretariat Ligi Narodów już się z tym pogodził.

Z obserwatorium genewskiego — pisze korespondent „Paris Midi" — sytuacja wygląda w ten sposób, że Niemcy mają przed sobą w sprawie Czechosłowacji wolną drogę.

Praga, 10 maja.

(PAT) Konflikt o własność radiostacji nadawczej w Mielniku wszedł w nową fazę. Wobec nieustępliwego stanowiska rządu partia sudecko-niemiecka rzuciła hasło bojkotu nie tylko radia w Mielniku, ale i radia czeskiego.

Opublikowano odezwę wzywającą społeczeństwo niemieckie do zupełnego bojkotu czeskich stacyj radiowych i słuchania tylko niemieckich audycyj z Trzeciej Rzeszy.

Rozruchy w Czechosłowacji

Burzliwe zajścia na ulicach.—Niemcy uprawiają sabotaż

PRAGA, 10 maja.

(PAT) W kilku miejscowościach w dniu urodzin Konrada Henleina doszło DO GWAŁTOWNYCH STARĆ MIĘDZY PUBLICZNOŚCIĄ NIEMIECKĄ A POLICJĄ.

W Aszu starcie przybrało szczególnie groźne rozmiary. Zebrała się kontrdemonstracja czeska, przy czym policja kilkakrotnie zmuszona była rozpędzać tłum. Kilka osób jest rannych i cały szereg ciężko pobitych.

Doniesienia z terenów sudeckich wskazują, iż napięcie na terenach zamieszkałych przez Niemców z każdym dniem przybiera na ostrości.

Prasa czeska oskarża organizację niemiecko-sudeckie o akcję sabotażową jak niszczenie pomników, wybijanie szyb i zamalowywanie swastykami murów i drzwi w budynkach państwowych nie wyłączając budynków policyjnych.

Według tych twierdzeń, w szeregu miejscowości istnieje formalny BOJKOT GOSPODARCZY I TOWARZYSKI CZECHÓW.

Rzekomo odbywać się mają w nocy, a niekiedy jawnie w dzień, ćwiczenia organizacyj sportowych, należących do partii sudecko-niemieckiej.

HITLER WRÓCIŁ DO BERLINA

Ulice były iluminowane.—Powitanie na dworcu

BERLIN, 10 maja.

(PAT) Specjalny pociąg, którym kanclerz Hitler powrócił ze swej podróży włoskiej, przybył na berliński dworzec Lehrter o godz. 22.45.

Celem powitania kanclerza zjawili się na dworcu przedstawiciele kierowniczych kół państwa, partii i armii z generałem feldmarszałkiem Goeringem na czele.

W chwili, gdy kanclerz Hitler wyszedł z wagonu, prem. Goering wygłosił powitalne przemówienie w imieniu całego narodu niemieckiego.

Dekoracja ulic, efekty świetlne oraz nieprzejrzany las chorągwi o barwach Reszy i Włoch, przeszły wszystko, co dotychczas Berlin widział.

Prasa wita kanclerza licznymi artykułami, nie poruszając jednak naogół konkretnycn momentów politycznych. Nastąpi to dopiero po odpowiednich enuncjacjach powracającego z kanclerzem do Berlina sztabu ministerstwa spraw zagranicznych.

W kołach politycznych mówi się, reasumując wyniki pobytu kanclerza w Rzyme, o Włoszech i Niemczech, jako o siostrzycach. Oś Rzym—Berlin — pisze „Nachtaugabe" — oto nareszcie zrozumiany i zrealizowany sens wszystkich germańskich wypraw do Italii, sens wszelkiego wrogiego i przyjaznego spotykania się tych narodów w ubiegłych kilku tysiącach lat.

Depesza prezydenta Rzplitej do króla Karola II

Warszawa, 10 maja.

(Pat) Z okazji święta narodowego Rumunii Pan Prezydent Rzplitej przesłał pod adresem J. K. Mości króla Karola II telegram treści następującej:

„Z okazji święta narodowego Rumunii pragnę wyrazić Waszej Królewskiej Mości najgorętsze i stałe moje oraz całej Polski życzenia szczęścia osobistego i pomyślności zaprzyjaźnionego i sojuszniczego narodu rumuńskiego

(—) Ignacy Mościcki"

Incydent podczas rewii z okazji święta narodowego Rumunii

Bukareszt, 10 maja.

(Pat) Agencja Rador komunikuje: Incydent bez żadnego znaczenia wydarzył się dzisiaj rano pod koniec rewii, zorganizowanej w dniu rumuńskiego święta narodowego.

W chwili gdy agent policyjny Spiridon, towarzyszący szefowi bezpieczeństwa Bianu siadał do auta, rewolwer jego upadł na stopień auta. Padł strzał. Spiridon został lekko ranny w nogę. Rannego opatrzono w szpitalu. Stan jego nie wzbudza żadnych obaw.

70 górników zabitych wskutek eksplozji

Straszna katastrofa w kopalni angielskiej. — Dotychczas wydobyto 21 trupów

Londyn, 10 maja.

(PAT) Miejscowość Duckmanton w hrabstwie Derby, w środkowej Anglii nawiedziła po raz drugi od roku zeszłego straszna eksplozja w kopalni węgla w Markham.

W styczniu 1937 r. w kopalni tej nastąpił wybuch, skutkiem którego 9 górników straciło życie.

Tym razem eksplozja przybrała daleko większe rozmiary. Z przeszło 100 górników, którzy znajdowali się w szybie ogarniętym eksplozją zaledwie 30 wyratowano.

PRZESZŁO 70 GÓRNIKÓW JEST ZABITYCH.

Eksplozja była tak gwałtowna, że niektórzy górnicy zostali rozerwani na kawałki. Dotychczas wydobyto 21 trupów. Niektóre z nich są tak zniekształcone, że najbliżsi z trudnością je rozpoznają.

EKSPLOZJA NASTĄPIŁA O GODZ. 6 RANO.

Jedna z szycht została zaskoczona eksplozją w odległości mili od windy. Po pierwszej eksplozji w 2 godziny nastąpiła druga, która utrudniła akcję ratunkowa, ponieważ po niej dostęp do miejsca, gdzie znajdowali się górnicy okazał się niemożliwy.

Z największą trudnością specjalna załoga ratownicza górników w maskach gazowych zaczęła kilofami rozwalać zaporę, zamykającą drogę do ofiar eksplozji. W chwili obecnej

JESZCZE 50 GÓRNIKÓW JEST ZASYPANYCH.

Wielkie manewry floty amerykańskiej

równocześnie na Atlantyku i Pacyfiku

Waszyngton, 10 maja.

W przyszłym tygodniu rozpoczynają się w Stanach Zjednoczonych największe z dotychczasowych manewry floty morskiej i powietrznej. Charakterystyczne jest, iż założeniem tegorocznych ćwiczeń obu flot jest obrona Stanów Zjednoczonych przed przeciwnikiem azjatyckim, oraz jego „europejskim sojusznikiem".

Manewry toczyć się będą równocześnie na Atlantyku i Pacyfiku, przyczym utrzymywana ma być stała łączność pomiędzy jednostkami morskimi i powietrznymi, biorącymi udział w tych gigantycznych ćwiczeniach.

Sojusz obronny wszystkich zagrożonych państw

proponuje Winston Churchill. — Przymierze angielsko-francuskie objąć winno również Jugosławię, Węgry i Czechosłowację

Dalsza polityka ustępstw wobec Niemiec doprowadzić musi do wojny—twierdzi Churchill

Londyn, 10 maja.

B. kanclerz stanu Winston Churchill wygłosił w Manchesterze jedna z najpłomienniejszych mów w swej karierze politycznej.

Wychodząc z założenia, że Europa znajduje się w przede dniu katastrofy, stwierdził, iż jedynym sposobem ratunku byłoby stworzenie wszechpotężnej ligi przeciwko napastnikowi. Jedynym wyjściem jest zbrojenie się i oparcie się na pakcie Ligi Narodów. Anglia i Francja związane są przymierzem obronnym. Dlaczego państwa te miałyby na tym poprzestać? Dlaczego nie miałyby zaprosić innych państw, by połączyły się, dla stworzenia odpowiedniej siły?

Churchill pragnąłby, aby Francja i Anglia zwróciły się do wszystkich mniejszych państw, które moga być zagrożone przez teror nazistowski, i oświadczyły im wręcz, że nie pomogą im, o ile same nie będą chciały sobie pomóc. Mocarstwa zachodnie powinny zapytać państwa mniejsze, co zamierzaja wnieść do wspólnej potęgi.

— Gdybyśmy mogli zebrać jakieś 10 państw europejskich na wypadek grożącego niebezpieczeństwa, wówczas alians ich stałby się tak potężny że niebezpieczeństwo okazałoby sie niemożliwe i zyskanoby czas na stworzenie czegoś jeszcze bardziej potężnego. — Zdaniem Churchilla jest to lepsze, niż narażanie się na wojnę.

Churchill proponuje wciągniecie do takiego sojuszu Jugosławii, Rumunii, Węgier i Czechosłowacji, jako tych państw, które powinny przystąpić do przymierza angielsko-francuskiego. Osobno państwa te mogłyby być bardzo łatwo zniszczone, wspólnie — stanowią olbrzymią siłę. Gdyby państwa naddunajskie i bałkańskie wraz z Bułgarią, Grecia i Turcją związały się z dwiema demokracjami zachodnimi, uczynionyby został decydujący krok ku stabilizacji, ale i to byłoby dopiero początkiem. Prócz tych państw, Churchill wskazuje na Polskę, państwa skandynawskie i bałtyckie, a nawet wyraża pogląd, że nie należałoby wyrzekać się i ewentualnej pomocy rosyjskiej.

Poseł Churchill odpierał z kolei zarzut, że taki blok mógłby być uważany za okrążenie Niemiec. Według niego, byłoby to tylko okrążenie napastnika. Utworzenie siły wojennej przeciwko pojedyńczemu państwu byłoby zbrodnią, jednakże stworzenie kampanii dla wspólnej obrony przeciwko prawdopodobnemu napastnikowi, nie tylko nie jest zbrodnią, ale jest najwyższym obowiązkiem moralnym i najwyższa cnotą.

„Nie żądajmy dla siebie żadnego niebezpieczeństwa, którego nie bylibyśmy gotowi ofiarować chetnie Niemcom — mówił dalej poseł Churchill — a jeżeli Niemcy nie mają agresywnych zamiarów, lecz obawiają się, iż moga być napadnięte, powinny również przystąpić do takiego bloku i działać na stopie równości, przy wszystkich przywilejach i środkach bezpieczeństwa".

Poseł Churchill zwraca uwagę, że niektórzy w Anglii twierdza, iż Anglia powinna zawrzeć specjalny sojusz wojskowy z Niemcami, jednakże Churchill ma wątpliwości co do takiego paktu i obawia się, że byłoby to zbyt niebezpieczne. Jasne jest, że rzad angielski mógłby w każdej chwili mówić z Niemcami, gdyby oddał im dawniejsze kolonie i wszystko to, do czego Niemcy roszczą pretensje, m. in. do skrępowania prasy angielskiej i wolności słowa w Anglii przy pomocy cenzury, i oddał Hitlerowi wolną rękę w szerzeniu systemu narodowo - socjalistycznego na obszarze Europy Środkowej.

Taka polityka byłaby nie tylko hańbą, ale katastrofą, gdyż niewatpliwie musiałaby doprowadzić do wojny. Nawet wbrew swej woli Anglia w końcu znalazłaby się w stanie wojny z Niemcami, w podobny sposób, jak to miało miejsce w czasie wielkiej wojny ze Stanami Zjednoczonymi. Gdy jednak taka chwila przyjdzie, mogłaby sie znaleźć wobec przeciwnika znacznie potężniejszego, pozbawiona wszystkich obecnych przyjaciół.

Rokowania włosko-francuskie

po wyjeździe Hitlera z Rzymu, zostały wznowione

RZYM, 10 maja.

(PAT). Rozmowy francusko-włoskie, rozpoczęte dnia 16 kwietnia i przerwane dwukrotnie wskutek wyjazdu min. Ciano do Tirany i wskutek wizyty Hitlera we Włoszech zostały wznowione dziś popołudniu, po powrocie min. Ciano z Florencji.

W rozmowie odbytej dzisiaj popołudniu w pałacu Chigi pomiędzy hr. Ciano i francuskim charge d'affaires Blondelem ustalono że następna konferencja odbędzie się jutro popołudniu.

Koła francuskie komentując fakt, że spotkanie p. Blondela z hr. Ciano nastąpiło bezpośrednio po wyjeździe Hitlera, widzą w tym dowód, że wizyta ta nie wywarła ujemnego wpływu na perspektywę rokowań pomiędzy Paryżem i Rzymem.

Nowy prorektor

Uniwersytetu Jagiellońskiego

Kraków, 10 maja.

(PAT) Dzisiaj w południe w sali posiedzeń senatu U. J. odbył się wybór prorektora U. J. W wyniku głosowania prorektorem U. J. na rok 1938-39—1939-40 wybrany został prof. U. J. dr. Tadeusz Dziurżyński.

Nowo wybrany prorektor U. J. jest profesorem prawa handlowego i wekslowego na wydziale prawniczym U. J., członkiem komisji kodyfikacyjnej i wielokrotnym dziekanem wydziału prawniczego.

Nowe prawo o ustroju adwokatury

ogłoszone będzie w końcu tygodnia

Warszawa. 10 maja.

Oczekiwane od dłuższego czasu ogłoszenie nowego prawa o ustroju adwokatury, przyjętego przez parlament w ciągu ub. sesji zwyczajnej, nastapić ma w końcu bieżącego tygodnia.

Równocześnie ukazać sie maią przepisy wykonawcze do nowego prawa o palestrze. Przeprowadzenie wyborów do nowych władz palestry odbedzie się stopniowo.

W ciągu najbliższych 4 tygodni zwołane będą walne zgromadzenia w poszczególnych Izbach Adwokackich, celem wyboru 12 członków Naczelnej Rady Adwokackiej. Wybór 3 członków, których do Naczelnej Rady Adwokackiej deleguje apelacja warszawska, w skład której wchodzi i okreg łódzki odbędzie się w pierwszych dniach czerwca roku bieżącego.

W ciągu następnych 6 tygodni Prezydent R. P. powoła pozostałych członków Naczelnej Rady Adwokackiej.

Film „Emil Zola" zakazany

Warszawa, 10 maja.

Zabroniono wyświetlania w Polsce filmu p. t. „Emil Zola" ze znakomitym artystą Paulem Muni w głównej roli. — Treścią filmu jest sprawa Dreyfussa.

Zdarzenia i ludzie

Król Zogu żeni się

Jak Albańczycy uczcili ślub swego króla

Tirana, w maju.

W stolicy małego państwa albańskiego panowało z powodu ślubu pierwszego nowoczesnego króla tego kraju, wielkie zdenerwowanie. Niezliczona ilość dziennikarzy z całego świata zebrała się, wielkie agencje prasowe przysłały reporterów. Ponieważ wiedziałem, iż wszyscy dziennikarze wysyłać będą mniej więcej takie same sprawozdania, postanowiłem czymprędzej opuścić Tiranę i udać się w góry.

Proszę nie posądzać mnie o to, iż jestem niesumiennym dziennikarzem. Wprost przeciwnie. Dowiedziałem się bowiem rzeczy, o której inni nie mieli pojęcia: w małych miejscowościach górskich miały się odbyć uroczystości w staroalbańskim stylu. Zdawałem sobie sprawę z tego, iż wydawnictwo moje otrzyma dość szczegółową korespondencję, dotyczącą uroczystości ślubnych w Tiranie. (Jak para królewska wkroczy do kościoła pod takt marsza weselnego...), a ja chciałem raz nadać redakcji coś specjalnego...

W dwa dni przed ślubem króla Zogu wyruszyłem więc w towarzystwie swego przyjaciela albańskiego w drogę. Jechaliśmy autobusem, — celu naszej podróży przyjaciel mi nie zdradził. Ledwo opuściliśmy miasto, doznałem tego samego uczucia, jakiego doznaje każdy podróżny w każdym autobusie albańskim. zdawało mi się, że znalazłem się nagle w jakimś towarzystwie śpiewaczym.

Jestem absolutnie muzykalny. Nie mam zatem zamiaru krytykować jakości albańskiego śpiewu. Dla mnie osobiście jest on jednak obrzydliwy. Jedzie się w autobusie przez cudowne, dzikie, romantyczne okolice, a tu nagle szofer zaczyna śpiewać!... Po chwili jeden z pasażerów poczyna mu wtórować i wkrótce cały autobus śpiewa. Jeżeli o mnie chodzi, to nie nazwałbym tego nawet śpiewem, lecz ohydnym piskiem. Z prawdziwym żalem spoglądałem na tych wspaniałych mężczyzn, po których poznać jeszcze, iż ojcowie ich byli rozbójnikami górskimi i dzielnymi wojownikami, wydobywających ze siebie owe żałosne, wysokie tony...

Ten „koncert" jednak jest nieunikniony. Byłem uradowany, gdy przyjaciel mój kazał szoferowi zatrzymać samochód przy pewnym skrzyżowaniu dróg i wyciągnął mnie z wozu. Szliśmy teraz pieszo pod górę i dotarliśmy do miejsca, gdzie stało kilka chatek, co w Albanii zwie się już „wioską". Wynajęliśmy dwa muły i w dalszym ciągu posuwaliśmy się pod górę. Wreszcie znaleźliśmy się w dużej, jak na albańskie stosunki, wsi górskiej, w której mieliśmy brać udział w uroczystościach weselnych..

Przyjęto nas z nieopisaną wprost gościnnością, której przestrzega się dzisiaj w Albanii tak samo, jak za dawnych czasów. Ponieważ byliśmy jednak bardzo zmęczeni uciążliwą drogą, bardzo wcześnie udaliśmy się na spoczynek. Cały następny dzień spędziliśmy w towarzystwie naszych gospodarzy, którzy przygotowywali się do uroczystości ślubnych. Nie był to bynajmniej spokojny dzień, gdyż bezustannie dokoła rozlegał się huk wystrzałów. To młodzież ćwiczyła się w „strzelaniu o narzeczoną".

Następnego dnia wszyscy byli odświętnie ubrani. Starzy i młodzi ludzie przybywali z okolic, ażeby brać udział w uroczystościach, a zwłaszcza młode dziewczęta w swych pięknie haftowanych strojach, były bardzo zdenerwowane. Jedzono, pito, palono, grano i śpiewano, były także i przemówienia na cześć młodej pary królewskiej, aż wreszcie młodzież zaczęła tańczyć stare tańce ludowe, — osobno chłopcy a osobno dziewczęta.

Kulminacyjnym punktem uroczystości było „strzelanie o narzeczoną". Wyruszyliśmy wszyscy z wioski na pobliską polanę leśną, na której ustawione były dwie ściany drewniane, jedna za drugą. Przednia miała trzy rzędy po dziesięć otworów, przy czym górne otwory były największe, zaś dolne najmniejsze. Dziesięciu młodzieńców stanęło w odległości 20 kroków przed pierwszą ścianą. Na komendę jednego ze starszych wiaśniaków, chłopcy sięgnęli — nie po wspaniale ozdobione, stare pistolety, które nosili za pasem — lecz do głębokich kieszeni swych szerokich spodni, z których wyciągnęli zupełnie nowoczesne rewolwery.

Na dalszą komendę młodzieńcy wzięli na cel górne otwory w ścianie i wystrzelili trzy razy pod rząd. Przewodniczący zbadał wystrzały, poczem dał znak ręką. Dwóch chłopców musiało odejść: jeden z nich chybił raz, a drugi dwa razy. Teraz strzelano do środkowych otworów, poczem dalszych czterech strzelców musiało ustąpić. Do najmniejszych otworów strzelało zatym tylko jeszcze czterech młodzieńców. Kilka dziewcząt zbladło nieco, a chłopcy, którzy chybili w pierwszych dwóch kolejkach, byli bardzo zasmuceni. Z czterech pozostałych tylko jeden trafił trzy razy do najmniejszego otworu. Ze wszystkich stron dały się słyszeć wesołe okrzyki, gdy młodzieniec wyciągnął zza ściany drewnianej kolorową chusteczkę, przedziurawioną trzykrotnie. Chusteczka należała do dziewczyny, którą chłopiec sobie „wystrzelił" i którą winien zatym poślubić w ciągu tego roku.

Tylko jedno małżeństwo miało więc dojść do skutku w ciągu bieżącego roku. Ze względu na to jednak, iż był to dzień ślubu króla, starsi odbyli naradę, poczem przewodniczący wystąpił i uczynił coś, co w historii Albanii było niesłychaną rzeczą: oświadczył bowiem, iż w tak uroczysty dzień wszyscy powinni być zadowoleni i szczęśliwi. Dziewięciu pozostałych młodzieńców zatym, którzy nie „wystrzelili" sobie ukochanych, także może ożenić się w ciągu bieżącego roku. Nie można sobie wprost wyobrazić z jakim entuzjazmem młodzi i starzy przyjęli tę wiadomość!...

Deklaracja lorda Halifaxa w Genewie

w sprawie układu angielsko-włoskiego.—Oświadczenie ministra Komarnickiego. — Chiny żądają pomocy materialnej

B. negus Haile Selassie wyjechał do Genewy

GENEWA, 10 maja.

(PAT) Posiedzenie publiczne rady Ligi otwarte o godz. 11 pod przewodnictwem ministra spraw zagranicznych Łotwy Muntersa, przybrało wbrew tradycjom ligowym odrazu charakter debaty politycznej, dzięki wystąpieniu lorda Hallfaxa, a przede wszystkim dzięki dyskusji, jaka wywiązała się w następstwie tego wystąpienia.

Minister spraw zagranicznych W. Brytanii złożył deklarację na temat układu angielsko-włoskiego.

— Jakkolwiek — oświadczył lord Hallifax — wejście w życie tego układu uzależnione zostało od pewnych warunków, to jednak rząd W. Brytanii uważa za stosowne wyjaśnić wobec Ligi zasady tego porozumienia. Fakt uzgodnienia wspólnych interesów między obu krajami oraz likwidacji stanu naprężenia, jaki zaistniał między Włochami a Anglią w związku z zagadnieniem Abisynii, jest wysoce znamienny i może tylko wywrzeć dodatni wpływ na utrwalenie bezpieczeństwa na całym świecie. Rząd brytyjski — zakończył lord Hallifax — śledzi z zainteresowaniem wysiłki Francji na rzecz normalizacji stosunków między Paryżem a Rzymem.

Dyskusja, jaka wywiązała się nad oświadczeniem lorda Hallifaxa i w której zabierali kolejno głos przedstawiciel Francji min. Bonnet, przedstawiciel Rumunii — min. Comnen, delegat Belgii, oraz przedstawiciel Polski min. Komarnicki, była zaaprobowaniem przez większość członków rady metody bilateralnej, zastosowanej przez Anglię i Włochy.

Specjalne zainteresowanie wywołała krótka deklaracja min. Komarnickiego, który oświadczył:

„Z najwyższą uwagą wysłuchałem doniosłej deklaracji, którą przedstawiciel W. Brytanii uważał za stosowne złożyć przed radą Ligi. Jakkolwiek układ włosko-brytyjski dotyczy części świata, w której Polska nie ma specjalnych bezpośrednich interesów, to jednak opinia polska powitała w tym pozytywnym rezultacie rokowań między dwoma zaprzyjaźnionymi z Polską mocarstwami poważny krok w kierunku zapewnienia pokoju europejskiego. Metody umów dwustronnych dowiodły raz jeszcze swej wielkiej użyteczności, przyczyniając się do wyeliminowania niebezpieczeństwa skrystalizowania się przeciwstawnych sobie bloków".

Komisarz Litwinow, jakkolwiek na wstępie ustosunkował się pozytywnie do samego faktu porozumienia włosko-angielskiego, skorzystał jednak z okazji by wyrazić zastrzeżenia co do metody zastosowanej przez Anglię i Włochy na rzecz normalizacji stosunków między obu krajami.

Po zamknięciu przez min. Muntersa dyskusji nad deklaracją lorda Halifaxa, rada Ligi przystąpiła do następnego punktu porządku dziennego. Ambasador rządu chińskiego w Paryżu będący jednocześnie delegatem Chin przy Lidze Narodów dr. Wellington Koo, wygłosił obszerne przemówienie, utrzymane zresztą w tonie bardzo umiarkowanym, w którym zwrócił się do rady Ligi z żądaniem pomocy materialnej dla Chin.

W zakończeniu swego przemówienia dr. Wellington Koo zażądał w imieniu swego rządu, aby rada Ligi zastosowała wobec konfliktu chińsko-japońskiego postanowienia paktu Ligi, uzupełnione przez konkretne postanowienia ostatnich rezolucyj zgromadzenia i rady Ligi Narodów w sprawie konfliktu na Dalekim Wschodzie.

Sprawa Abisynii odroczona

do jutra.-Trudności proceduralne.-Negus nie przyjedzie

GENEWA, 10 maja.

(PAT). Na wniosek delegacji abisyńskiej, która zażądała czasu dla przygotowania argumentów, publiczne posiedzenie rady Ligi Narodów wyznaczone na wtorek, a na którym miała być omawiana sprawa abisyńska, zostało odroczone.

LONDYN, 10 maja.

(PAT). Reuter komunikuje, że po naradzie ze swymi doradcami b. negus postanowił zaniechać wyjazdu do Genewy, albowiem uznano, że wyjazd ten byłby bezcelowy i beznadziejny.

GENEWA, 10 maja.

(PAT). Przebieg obrad obecnej sesji rady Ligi Narodów uległ we wtorek pewnej zmianie. Zamiast popołudniowego plenarnego posiedzenia rady Ligi Narodów odbyło się drugie z kolei w ciągu 2 dni tajne posiedzenie członków rady.

Jakkolwiek nie przeniknęły o przebiegu tych narad żadne konkretne wiadomości do prasy, to jednak wiadomym było, że przedmiotem kilkugodzinnej dyskusji były w dalszym ciągu trudności natury proceduralnej, związane z zagadnieniem dopuszczenia na posiedzenie rady przedstawicieli Abisynii. W kuluarach Ligi Narodów utrzymywała się w dalszym ciągu pogłoska o przyjeździe do Genewy b. negusa.

Pod względem formalnym, dalszy przebieg, obrad genewskich przedstawia się, jak następuje: w środę rano odbyć się ma posiedzenie rady, poświęcone sprawom administracyjnym. W czasie obrad popołudniowych rozpatrywana będzie sprawa hiszpańska, wniosek rządu Chili w sprawie reformy paktu oraz kwestia neutralności szwajcarskiej. Sprawa abisyńska została odsunięta do czwartku rano.

Londyn, 10 maja.

(PAT). Poselstwo abisyńskie w Londynie komunikuje, że Haile Selasie wyjechał dziś wieczór do Genewy.

Slub arcyks. Albrechta

Przestał on być członkiem rodziny Habsburgów

Budapeszt, 10 maja.

Dziś o godz. 11-ej przed połdniem odbył się w kościele Cystersów w Pannon-Halma ślub arcyks. Albrechta z b. nauczycielką p. Katarzyną Boczkay.

W związku ze ślubem ogłosił dziś w prasie mąż zaufania Ottona Habsburga hr. Hunyady oświadczenie tej treści, że arcyks. Albrecht przestał być członkiem rodziny Habsburgów. Oświadczenie to opiera się na ceremoniale, rozesłanym swego czasu przez Ottona do wszystkich członków rodziny Habsburgów, a zawierającym sankcje na wypadek mezaliansów.

Cywiński pozostanie w więzieniu

Warszawa. 10 maja.

Sąd apelacyjny warszawski na posiedzeniu gospodarczym odrzucił ponownie prośbę obrońców doc. Cywińskiego o zmianę środka zapobiegawczego i postanowił nadal zatrzymać doc. Cywińskiego w więzieniu.

Do rozprawy apelacyjnej o znieważenie pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego obrona doc. Cywińskiego powołuje 3 dodatkowych świadków, z pośród profesorów wyższych uczelni i wybitnych osobności ze świata politycznego.

Studenci-pikieciarze

skazani na areszt

Warszawa, 10 maja.

Przed sądem starościńskim w Warszawie odpowiadało dziś 7 studentów Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego i Politechniki oskarżenych o pikietowanie w dniach 6 i 7 maja rb. sklepu Hirschfelda. Dwóch z nich skazano po 5 dni bezwzględnego aresztu, pozostałych zaś na grzywny do 30.— zł.

Przeciw ustawom antyżydowskim na Węgrzech

B. minister Gratz przestrzega rząd przed wprowadzeniem ustaw, które zadać mogą państwu cios ekonomiczny

Budapeszt, 10 maja.

B. minister spraw zagranicznych, a obecnie poseł do parlamentu węgierskiego, Gustaw Gratz wystąpił w parlamencie z wielką mową, skierowaną przeciwko projektom ustaw antyżydowskich. Wskazał on, że wprowadzenie tych ustaw w życie zada Węgrom cios ekonomiczny i spowoduje załamanie się przemysłu i handlu węgierskiego.

Poseł Gratz wskazał przy tym, że popiera w całej rozciągłości problem większego udziału ludności rdzennie węgierskiej w handlu, uważa jednak, że proces ten może być zrealizowany bez konieczności wprowadzania ustaw antyżydows

W końcu swego przemówienia przestrzegł on rząd, aby nie powodował się tanią demagogią, gdyż polityka ta może wywołać katastrofalny wstrząs w kraju.

Poseł socjalistyczny Peyer, podkreślił, że naród węgierski obcy jest antysemityzmowi. Po wsiach Żydzi współżyją w przyjaźni z ludnością węgierską. Antysemityzm nie jest produktem węgierskim, lecz importowanym z zagranicy. Poseł Peyer wskazał, że uzasadnienie projektu opiera się na fałszywej statystyce. Ujemny wpływ projektu tej ustawy ujawniał się już bodaj w tym, że podczas obecnych Targów Międzynarodowych w Budapeszcie zajętych jest tylko 300 pokoi hotelowych.

Następnie zabrał głos przewodniczący stronnictwa rządowego Nagy Tasnad który polemizuje z wywodami posła Peyera i usiłuje uzasadnić konieczność ustawy tym, że „Żydzi nie są równomiernie reprezentowani we wszystkich zawodach i gałęziach zatrudnienia".

Mówca podkreślił szczególnie, że nie wolno dopuścić do czysto mechanicznego stosowania postanowień nowej ustawy. Nie należy się też przy tym kierować uczuciami nienawiści. Nagy Tasnaud podkreślił, że ustawodawstwo węgierskie nie zna pojęcia rasy. Mówca wyraził w końcu nadzieję, że realizacja ustawy nie spotka się z oporem ze strony Żydów.

Postulaty Ukraińców

ujęte w formę deklaracji politycznej „Undo"

Warszawa, 10 maja.

Centralny komitet ugrupowania ukraińskiego UNDO nadesłał dziś do klubu sprawozdawców parlamentarnych obszerną deklarację, uchwaloną na posiedzeniu odbytym w dniu 7 bm.

W deklaracji tej UNDO stwierdza, iż polityka normalizacji stosunków między ludnością ukraińską a polską, prowadzona przez UNDO w ciągu ostatnich 3 lat, nie przyniosła wystarczających rezultatów pozytywnych.

W konkluzji UNDO wyraża swe niezadowolenie ze stanu zagadnień narodowo-ukraińskich i wysuwa szereg postulatów, dotyczących spraw religijnych, językowych i szkolnych, stwierdzając, iż tylko niezwłoczne ich uwzględnienie może całkowicie unormować stosunki pomiędzy Ukraińcami a narodem polskim.

Holandia wydali emigrantów

i uciekinierów politycznych, którzy przybyli po 1 marca r.b.

Amsterdam, 10 maja.

Holenderskie ministerstwo sprawiedliwości wystosowało dziś okólnik do wszystkich urzędów prokuratorskich i władz policyjnych, w którym komunikuje, że uciekinierzy polityczni, którzy przybyli do Holandii po dniu 1 marca r. b. mają być traktowani jako uciążliwi cudzoziemcy.

Okólnik poleca dalej, aby władze policyjne nie tolerowały dalszego napływu emigrantów z innych krajów. Zarządzenie powyższe stosowane ma być wobec wszystkich emigrantów, niezależnie od tego, czy posiadają oni znaczne środki materialne, czy też żadnych środków nie posiadają.

Ciężka sytuacja finansowa Belgii

Olbrzymi deficyt.—Nowe podatki.—Dziś rozstrzygnie się los rządu

Bruksela 10 maja.

(Pat) Rząd złożył dziś wobec izby deputowanych dwie deklaracje w sprawach finansowych. Minister finansów Soudan, przytaczając dane cyfrowe, starał się udowodnić, że rządowe projekty ustaw podatkowych odpowiadają koniecznościom budżetowym. Deficyt wynosi 1970 milionów. Rząd zrzekł się wydatków, w wysokości 609 milionów, pozostałe zaś wydatki zredukował o 222 miliony, co stanowi maximum możliwych oszczędności. Dla wyrównania deficytu budżetowego przekraczającego 1100 milionów, należy odwołać się do nowych podatków. Minister dodał, że cyfry te są najzupełniej obiektywne i mogą być sprawdzone.

Mówiąc o nadużyciach podatkowych, minister oświadczył, że 8600 deklarantów podaje dochody ponad 100 tys. franków, podczas gdy ilość luksusowych samochodów wynosi 136 tysięcy, a liczba prywatnych willi nadmorskich sięga prawie że 4000.

Premier Janson, który zabrał głos następnie, potwierdził oświadczenie swego kolegi, dodając jednocześnie, że jeśli suma wydatków została powiększona, stało się to zgodnie z życzeniem parlamentu. W konkluzji premier zażądał natychmiastowej dyskusji nad projektami, których komisja finansowa izby nie odrzuciła i zaproponował powołanie specjalnej komisji, utworzonej z przedstawicieli większości parlamentarnej dla rozpatrzenia zagadnienia finansowego w ogólności, a w szczególności sprawy zwalczania nadużyć podatkowych.

Po tych przemówieniach posiedzenie parlamentu zostało zawieszone. Dyskusja nad oświadczeniami członków rządu oraz głosowanie odbedzie się jutro po południu. Do głosu zapisanych jest obecnie 13 mówców, m. in. przewódca socjalistów Vandervelde oraz Jaspar.

Trudno przewidziecć, czy rząd w wyniku jutrzejszych obrad uzyska votum zaufania. Według ostatnich informacyj socjaliści i liberalna lewica głosować będą za rządem podczas, gdy reksiści, prawica flamandzka przeciw rządowi. Nie wiadomo jednak, jakie stanowisko zajmą chrześcijańscy demokraci. Wydaje się, że od nich zależeć będzie los rzadu.

Wybryki młodych hitlerowców w Wiedniu

Dyrektor teatrów wiedeńskich prof. Beer popełnił samobójstwo

WIEDEŃ, 10 maja.

(PAT). W lokalu wiedeńskiej żydowskiej gminy wyznaniowej umieszczono ogłoszenie, że Żydzi wiedeńscy mogą zgłaszać się po formularze w sprawie emigracji żydowskiej z Austrii.

Mimo zakazu gauleitera Buerckla zdarzają się jeszcze od czasu do czasu wybryki młodzieży S. S., która wpada do kawiarń na głównych ulicach i zmusza publiczność żydowską do czyszczenia podłóg i naczyń, a mężczyzn do czyszczenia samochodów, stojących przed kawiarniami. Kres tym zajściom kładzie dopiero przybycie zaalarmowanej S. S.

Wczoraj popełnił samobójstwo dyrektor teatrów wiedeńskich prof. Rudolf Beer, Żyd z pochodzenia. Był on profesorem seminarium Reinhardta w Wiedniu, dawniej dyrektorem „Deutsches Volkstheater", a ostatnio „Scali" wiedeńskiej.

Udaremniony zamach na Stalina i Woroszyłowa

Obydwaj mieli być zamordowani 1 maja.—Na czele spisku stali wyżsi oficerowie

Tokio, 10 maja.

(PAT) Dziennik „Hoczi Szimbun" donosi, iż w Sowietach aresztowano ponad 200 oficerów czerwonej armii pod zarzutem spisku przeciwko Stalinowi i Woroszyłowowi. Spiskowcy mieli zamiar zamordować Stalina i Woroszyłowa w dniu 1 maja.

Wedle doniesień otrzymanych przez wspomniany dziennik z Władywostoku — spisek został wykryty przez komisarza spr. wewn. Jeżowa przy współpracy szefa sztabu czerwonej armii Szaposznikowa.

Na czele spisku, wedle tychże doniesień, stali płk. Andrejew i mjr. Stuwołog. Spiskowcy utworzyli stowarzyszenie pod nazwą „Wyzwolenie Związku Sowieckiego".

„Hoczi Szimbun" donosi, że w związku z wykryciem wspomnianego spisku, dokonywane są w całym Związku Sowieckim masowe aresztowania.

Japończycy obsadzili wyspę Amoy

Przed rozstrzygającą bitwą o Suczau.—Koncentracja 400 tysięcy Chińczyków

TOKIO, 10 maja.

(PAT). Wydział prasowy głównej kwatery cesarskiej oficjalnie komunikuje, że japońskie siły zbrojne morskie wysadziły dziś o godz. 5-ej zrana desant na wschodnim wybrzeżu wyspy Amoy, odrzucając siły przeciwnika, które okopały się i usiłowały stawiać opór.

Marynarze japońscy szybko zajęli wschodnią część wyspy. Część miasta Amoy spłonęła. Desant odbywał się pod przykryciem ognia z japońskich okrętów wojennych oraz przy współdziałaniu wodnosamolotów, które bombardowały i ostrzeliwały z karabinów maszynowych wojska chińskie.

TOKIO, 10 maja.

(PAT). Wojska japońskie, nacierające na m. Suczou wzdłuż południowego odcinka kolei Tientsin—Pukou, osiągnęły południowy brzeg rzeki Kwei, w punkcie odległym o 25 km. na południe od m. Suhsien. Wedle ostatnich doniesień, wojska japońskie po sforsowaniu rzeki Kwei zajęły m. Kuczen. Ponadto wojska japońskie zajęły wczoraj m. Mengczeng.

Jednocześnie Japończycy, nacierający Suczou wzdłuż północnego odcinka kolei Tientsin—Pukou, w południowym Szantungu mają przed sobą około 400 tys. wojsk chińskich.

Według ostatnich wiadomości z frontu na odcinku nankińskim, zmotoryzowane jednostki japońskie przekroczyły Tauning, kierując się na Haiczau.

Należy się liczyć z rozstrzygającą bitwą o Suczau i na odcinku kolei lunghajskiej pomiędzy Suczau i Kaifeng.

Lewica Poalej-Sjon

wstępuje do Organizacji Sjonistycznej

Warszawa, 10 maja.

Lewica Poale Sion uchwaliła na ostatnim zjeździe, który odbył się w sobotę i niedzielę w Warszawie, wstąpić do ogólnej organizacji syonistycznej.

Napad Arabów

na urząd angielski

Jerozolima, 10 maja.

(Pat) Wczoraj w m. Nablus dwuch Arabów zaczęło strzelać do urzedników w jednym z urzędów państwowych.

Dokonano wielu aresztowań. Uzbrojone oddziały arabskie splądrowały miejscowości Tubas, Anbata i Beisan.

Teroryści arabscy ostrzeliwali dziś budynek rządowy w Tyberjadzie.

Rurociągi Iraq Petroleum Company zostały dziś w okolice Beisan przedziurawione przez terorystów. Uszkodzenia szybko naprawiono.

Jerozolima, 10 maja.

Na dziedzińcu wiezienia w Akko dziś stracony został na mocy wyroku sądu wojennego arabski morderca szeika Taha.

„Tranzakcje" i pożyczki b. dyr. Michalskiego

w świetle zeznań świadków.—Dalszy ciąg sensacyjnego procesu

Warszawa, 10 maja.

Dziś w dalszym ciągu procesu przeciwko Michalskiemu, Idzikowskiemu i tow., sąd przesłuchał kolejnych świadków, którzy również zeznawali o pożyczkach zaciąganych u nich przez Michalskiego.

Przesłuchany został m. in. ppłk. Kicia, dobry znajomy Michalskiego. W swoim czasie Michalski pożyczył od niego 2500 zł zwrócił z tego 1000 zł. reszty nie spłacił.

Następnie zeznawali różni klienci firmy „Frampol", którzy udzielali firmie kredytów ze względu na osobe Michalskiego.

Świadek adw. Lucjan Altberg zeznawał, że w swoim czasie zwrócił się do niego adw. Groskopf z prośba, by świadek postarał się o niezaprotestowanie weksli Michalskiego.

Zeznawali także pp: Potocki i Dębczyński zarządcy dóbr ordynacji Zamojskich. Jak się okazuje „Frampol" zakupił od ordynacji drzewo wartości 96 tysięcy złotych. Ordynacja udzieliła firmie tak wysokiego kredytu ze względu na osobę Michalskiego, do którego miała zaufanie. Suma ta nie została jednak zapłacona.

Reszta świadków nie wniosła do sprawy nic nowego.

Przyjaciele rannego mordercy wtargnęli do szpitala,

aby go... wykraść i ukryć przed policją

Warszawa, 10 maja.

Jak się dowiadujemy, wczorajszej nocy kilku przyjaciół mordercy Tomaszczuka, który jak wiadomo zamordował na ul. Powązkowskiej 2 kobiety, usiłowało dostać się do wnętrza szpitala Dzieciątka Jezus, dokąd przewieziono ciężko pobitego mordercę.

Pobili oni dozorcę szpitala, po czym weszli na salę, w której przebywa Tomaszczuk, usiłując go... wykraść.

Na widok policjanta, czuwającego przy łóżku, napastnicy cofnęli się i zbiegli.

Wczoraj rano Tomaszczuk badany był przez władze śledcze. Przyznał się on do winy twierdząc, że początkowo chciał zabić tylko matkę, a dopiero w ostatniej chwili postanowił zgładzić także swoją narzeczoną. Tomaszczuk w najbliższych dniach odwieziony będzie do szpitala więziennego.

Wyrok na hr. Wielopolską

nie podlega apelacji

Warszawa, 10 maja.

W świetle przepisów ustawodawstwa niemieckiego, wyroki nadzwyczajne sądu, z mocy którego hr. Oktawia Wielopolska skazana została na karę bezterminowego więzienia, nie podlegają zaskarżeniu i są prawomocne.

O wyrokach tych nie mają prawa udzielania informacji występujący w procesach przed sądami nadzwyczajnymi adwokaci niemieccy.

Zakazane jest również publikowanie wyroków sądów wyjątkowych, działających na prawach sądów wojskowych prasie. To było niewątpliwie przyczyną ukazywania się w prasie jedynie lakonicznych wiadomości na temat skazania hr. Wielopolskiej.

Obecnie istnieje więc tylko droga zwrócenia się o łaskę po pewnym okresie czasu do głowy państwa w Niemczech kanclerza Hitlera.

Sądowe echa

endeckiego wiecu

Warszawa, 10 maja.

Dziś w sądzie apelacyjnym w Warszawie toczył się przeciwko Wiktorowi Mysiakowi i Józefowi Ptysińskiemu proces o znieważenie policji i pochwalenie przestępstwa na wiecu endeckim, który odbył się 3 maja ub. roku we wsi Łęczyńsko pow. piotrkowskiego.

Po przeprowadzeniu rozprawy sąd skazał Ptysińskiego na 7 miesiecy więzienia a Mysiaka na 6 miesiecy więzienia, z zawieszeniem wykonania kary.

Coraz mniej kandydatów do palestry

Warszawa, 10 maja.

W warszawskiej radzie adwokackiej zaobserwowano poważny spadek liczby podań nowych kandydatów do palestry.

W czasie poprzednich sesji egzaminacyjnych napływ kandydatów osiągnął cyfry bardzo wysokie gdyż do egzaminów przystępuje wielokrotnie po 105 aplikantów adwokackich.

Na sesji egzaminacyjnej w czerwcu r. b. zapowiada się zmniejszenie liczby egzaminowanych, gdyż podania zgłosiło niespełna 80 osób.

Nominacje na wyższych uczelniach

Warszawa, 10 maja.

(Pat) Na wniosek ministra wyznań religijnych i oświecenia publicznego Pan Prezydent Rzeczypospolitej mianował następujących profesorów na wolne katedry:

W uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie doc. dr Stanisława Świaniewicza profesorem nadzwyczajnym ekonomii politycznej na wydziale prawa i nauk społecznych.

W politechnice lwowskiej inż. Stanisława Filipowskiego profesorem budowy miast na wydziale architektonicznym.

W politechnice warszawskiej dr inż. Wacława Moszyńskiego profesorem zwyczajnym części maszyn na wydziale mechanicznym.

W akademii górniczej w Krakowie inż. Stefana Czarnockiego profesorem zwyczajnym geologii stosowanej na wydziale górniczym, oraz p. Jana Marcelego Fabre'a profesorem tytularnym wydziału humanistycznego Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego w Warszawie.

Katastrofalny pożar w Połądze

Kowno, 10 maja.

(PAT) W znanej nadmorskiej miejscowości Połądze wybuchł dziś rano wielki pożar. Do godz. 16-ej spłonęło 40 domów. Ognia dotychczas nie udało się zlokalizować i zagraża on dalszym budynkom.

Samobójstwo 17-letniego chłopca

z powodu rozstroju nerwowego

Wczoraj o godzinie 7-ej wieczór w szopie na posesji przy ul. Mokrej 48 znaleziono stygnące już zwłoki 17-letniego Józefa Sodańskiego.

Jak się okazało, Sodański, syn kelnera, zamieszkałego w tymże domu, z powodu rozstroju nerwowego powiesił się. O zgonie Józefa Sodańskiego powiadomiono prokuraturę. (gr)

Nieście pomoc najbiedniejszym

Z dziejów Łodzi

Dnia 11 maja 1926 roku odbyła się z udziałem ś. p. Adama Skwarczyńskiego (brata dzisiejszego szefa Obozu Zjednoczenia Narodowego) wielka konferencja polityczna obozu legjonowego-peowiackiego w lokalu Polskiej Organizacji Wojskowej przy ul. Piotrkowskiej Nr. 82. Na konferencji tej działacze legjonowi łódzcy z Wadowskim Marjanem, Płońskim F., Kazimierzem Domańskim, Fornalskim, Paprockim, Graczykiem, Łopuskim, Berkowiczem, Sewerynem Malinowskim, Malbrockim, mec. Biłykiem, ks. Olesińskim i in. na czele podkreślili, że są zawsze sercem i duszą przy Komendancie i są zawsze gotowi na Jego rozkazy.

Dzięki uzgodnieniu tych decyzyj dni przełomu majowego w roku 1926 przeszły w Łodzi pod znakiem pełnego poparcia akcji Marszałka Piłsudskiego przez niepodległościową Łódź.

KRONIKA

Maj **11** Środa

Dziś Mamerta
Jutro Pankracego

Wschód słońca	3.50
Zachód słońca	19.14
Wschód księżyca	16.46
Zachód księżyca	2.42
Długość dnia	13.11
Przybyło dnia	6,52

Krótkie wiadomości

ROZKŁAD JAZDY TRAMWAJÓW łódzkich umieszczony będzie dla wygody publiczności na wszystkich przystankach tramwajowych, a nie tylko na ul. Piotrkowskiej, jak dotychczas. Rozkład informować będzie o numerach linii przejeżdżających przez daną ulicę oraz o czasie kursowania tramwajów.

* * *

LUSTRACJA SKŁADÓW APTECZNYCH rozpoczęła się wczoraj w Łodzi. Przeprowadza ją wydział zdrowia zarządu miejskiego. Lustracja ma na celu stwierdzenie w pierwszym rzędzie, czy w składach aptecznych nie są sprzedawane specyfiki, dozwolone jedynie dla aptek.

* * *

PRZEGLĄD DOROŻEK KONNYCH rozpoczął się w parku Źródliska i trwać będzie do 13 b. m. Stwierdzony będzie stan dorożek, ich wygląd zewnętrzny i t. d. Zaniedbane i brudne dorożki, o ile nie będą doprowadzone do właściwego stanu, zostaną bezwzględnie wycofane.

* * *

151 NIEMOWLĄT znajduje się się w miejskim domu wychowawczym. Część dzieci — to sieroty, którymi zaopiekowało się miasto, część zaś — podrzutki, o których brak wszelkich danych. Zaznaczyć należy, że liczba podrzutków w Łodzi zmalała ostatnio i nie jest już taką plagą społeczną jak dawniej.

* * *

SPADEK LICZBY POŻARÓW zanotowano w Łodzi w ub. miesiącu. W kwietniu było w Łodzi 25 pożarów, t. j. 20 proc. mniej, niż w marcu. W tym czasie zarejestrowano jeden duży pożar (fabryki Braci Bukiet), jeden średni (fabryka Mateckiego) i 23 małe. W 18 wypadkach interweniowała straż, w 7 — pożar ugaszono przed przybyciem straży.

* * *

DZIŚ, W ŚRODĘ, do poboru głównego rocznika 1917 stawić się winni: przed komisją poborową Nr. 1 przy ul. Ogrodowej 34 — mężczyźni zamieszkali na terenie III komisarjatu, o nazwiskach na litery od K do Kl. włącznie, zaś przed komisją poborową Nr. 2 przy Al. Kościuszki 19— mężczyźni zamieszkali na terenie IV komisarjatu, o nazwiskach na litery E, F, G. Jutro komisje poborowe nie urzędują.

Tymczasowa rada miejska

Po dłuższej przerwie wznowione zostają w przyszłym tygodniu prace tymczasowej rady miejskiej. W środę, 18-go b. m. odbędzie się posiedzenie radzieckiej komisji finansowo-budżetowej, na której rozpatrzone będą wszystkie sprawy finansowe, które były ostatnio przedmiotem obrad kolegium magistratu.

Na czwartek, 19 b. m. wyznaczone będzie posiedzenie radzieckiej komisji do spraw ogólnych. Plenarne posiedzenie rady natomiast odbędzie się we wtotek, 24 bm. (i)

Rocznica zgonu Wielkiego Marszałka

Uroczystości żałobne w Łodzi.—Nabożeństwa w świątyniach wszystkich wyznań.—3-minutowa cisza o g. 20,45

Łódź, łącznie z całą Polską, obchodzić będzie jutro **dzień żałoby narodowej — trzecią rocznicę zgonu Wodza Narodu, Pierwszego Marszałka Polski Odrodzonej, Józefa Piłsudskiego.** Obchodzić będziemy tę rocznicę w skupieniu i powadze. Dzień jutrzejszy nie jest wolny od pracy — tylko w szkołach zawieszone będą normalne zajęcia. W codziennej pracy rozpamiętywać będzie Polska **żałobne chwile 12 maja 1935 roku.**

Zewnętrzną oznaką żałoby będą **dekoracje domów i witryn sklepowych.** Na gmachach państwowych i samorządowych powiewać będą **czarne chorągwie, względnie chorągwie o barwach państwowych, opuszczone od połowy masztu.** Domy prywatne udekorowane będą flagami, przybranymi kirem. Witryny sklepowe, w których ustawione będą portrety Wielkiego Marszałka, również przystrojone będą kirem.

Jutro o godz. 9 rano odbędą się **nabożeństwa żałobne w świątyniach wszystkich wyznań, połączone z kazaniami.** O godz. 10-ej — **uroczyste nabożeństwo żałobne w Katedrze Św. Stanisława Kostki i kościele garn. Mszę Św. w Katedrze celebrować będzie J.E. Ks. Biskup Jasiński.**

W godzinach od 11.15 do 11,40, od 15,30 do 16 i 17 do 17.20 nadawane będą przez radiostację warszawską **audycje żałobne.** Celem umożliwienia wysłuchania tych audycyj, **na pl. Wolności ustawione będą megafony.** Wystawione będą również głośniki przed sklepami radiowymi w różnych punktach miasta.

W godzinach od 18.30 do 19,45 **zabrzmią werble żałobne orkiestr wojskowych i cywilnych na ulicach miasta.** Orkiestry będą milczały, tylko bębny wybijać będą żałobny takt.

Wreszcie o godz. 20 **rozpoczną się uroczystości na pl. Hallera, gdzie zostanie oddany** przez przedstawicieli władz wojska, organizacyj i całego społeczeństwa **hołd Wielkiemu Marszałkowi.**

Wejście na pl. Hallera ulicami 6 Sierpnia i Legionów. Prawą stronę pl. Hallera od ul. Śródmiejskiej zajmują oddziały wojska i policji, oficerowie nieprzydzieleni oraz „Rodzina Wojskowa". Od strony 6 Sierpnia przy ul. Żeligowskiego, zgrupują się wszystkie organizacje b. wojskowych, społeczne i inne. Miejsca na pl. Hallera wskazywać będą specjalne tablice. Przybywający po godz. 20 nie będą wpuszczani na plac.

O godz. 20,30 nastąpi **apel wieczorny wojska.** Jest to przepiękna uroczystość, polegająca na **wywoływaniu nazwisk oficerów i żołnierzy.** Przy nazwiskach poległych lub zmarłych, następuje **odpowiedź dowódcy oddziału, gdzie polegli i w jakich okolicznościach zmarli.**

O godz. 20,40 rozpocznie się **bicie webrli i trwać będzie 4 minuty.** Bezpośrednio po tym rozlegną się syreny **fabryczne, zwiastując żałobną minutę, w której serce Wielkiego Marszałka bić przestało.** W tym momencie na pl. Hallera nastąpi zapalenie ognisk, a w całym mieście **ustanie wszelki ruch kołowy i pieszy.** Przechodnie zatrzymają się w celu **oddania hołdu pamięci Zmarłego Wodza.**

Cisza trwać będzie trzy minuty, do godz. 20,48, poczym znów rozlegną się sygnały syren.

Z kolei nastąpi na pl. Hallera **odczytanie rozkazu Marszałka Piłsudskiego do wojska po zakończeniu wojny oraz wyjątków z pism Marszałka Piłsudskiego, z uwzględnieniem fragmentu o Łodzi.** Na tym uroczystości żałobne zostaną zakończone.

Jutro **nie odbędą się w Łodzi żadne imprezy rozrywkowe w lokalach publicznych, przedstawienia w kinach i teatrach, koncerty itd.** (l)

Dlaczego jest tak zimno?

Uczeni meteorologowie obiecują, że lada dzień będzie ciepło

Dyrektor angielskiego obserwatorium astronomicznego i meteorologicznego w Grenwich daje wyjaśnienie dziwactw tegorocznej wiosny — z czerwcowymi upałami w początkach marca i z zimnami w początkach maja.

Według jego zdania, przyczyną tych zakłóceń jest niewielki — stosunkowo oczywiście — obszar oceanu między Szkocją a Norwegią. Gdy na tym obszarze barometr podnosi się do 775 mm albo wyżej, a w Zatoce Biskajskiej i na morzu Śródziemnym barometr spada — z północy zaczynają spływać nad Francję i na obszar środkowej Europy, fale zimnych prądów powietrznych, oziębiając atmosferę. Opady zaś deszczowe i śnieżne powstają, ponieważ równocześnie działa wpływ wielkiej depresji barometrycznej, która w tych dniach obejmowała obszar północnego wschodu Europy.

Obecnie zaczęło się wyrównywać ciśnienie na północy i na południu, co może być zapowiedzią piękniejszej pogody na środek i na drugą połowę maja.

Zatargi i strajki w Łodzi

Pierwsze posiedzenie komisji rozjemczej dla przemysłu budowlanego.—Żądania podwyżki płac

Wczoraj odbyło się, pod przewodnictwem radcy Wróblewskiego z ministerstwa opieki społecznej pierwsze posiedzenie **nadzwyczajnej komisji rozjemczej dla przemysłu budowlanego.** Po za członkami komisji w posiedzeniu wzięli udział przedstawiciele obu stron, po 4 z każdej strony.

Zasadnicza rozprawa wyznaczona została **na piątek, na godz. 11.30 rano.** Ogłoszenie orzeczenia nastąpi bądź w piątek, bądź w poniedziałek.

* * *

Związek pracowników biurowych i handlowych wszczął akcję o podwyżkę **płac pracowników w przedsiębiorstwach branży skórzanej.** W szeregu przedsiębiorstw przeprowadzono strajki, w innych udało się osiągnąć podwyżkę płac w wysokości 40 proc.

* * *

Dziś odbędzie się w zarządzie miejskim konferencja w sprawie **podwyżki płac dla robotników sezonowych.** W konferencji wezmą udział przedstawiciele związków „Praca", ZPZZ i ChZZ, które stoją na stanowisku, iż stawki, wyznaczone przez Fundusz Pracy są zbyt niskie i nie zapewniają robotnikom minimum egzystencji.

* * *

Strajk w drukarniach chustek oraz wyrobów jedwabniczych trwa w dalszym ciągu. Strajkuje około 2000 robotników, którzy domagają się podwyżki płac. Dotychczasowe pertraktacje nie dały pozytywnego rezultatu.

* * *

Konferencja w sprawie **układu zbiorowego dla majstrów fabrycznych** została odłożona od przyszłego tygodnia, ponieważ naczelnik wydziału rozjemstwa w ministerstwie opieki społecznej p. Prenier, który będzie bezpośrednio kierował pertraktacjami, zachorował.

BACZNOŚĆ PEOWIACY!

Na dzień 12 maja 1938 r. w trzecią bolesną rocznicę śmierci Wodza Narodu Wielkiego Marszałka Józefa Piłsudskiego — Zarząd Koła Zw. Peowiaków w Łodzi zarządza:

1) aby członkowie peowiacy w dniu tym w godzinach rannych wolni od pracy — stawili się na godz. 9,45 w Katedrze na żałobną uroczystość;

2) na godz. 6.45 wiecz. (18,45) zbiórkę wszystkich członków peowiaków w lokalu Koła w Domu-Pomniku Im. Marsz. J. Piłsudskiego, ul. Strzelecka nr 2-3. Stawiennictwo wszystkich peowiaków obowiązkowe.

Nakrycie głowy — maciejówka.

BACZNOŚĆ PODOFICEROWIE REZERWY

Celem wzięcia udziału w uczczeniu 3-ciej rocznicy zgonu Pierwszego Marszałka Polski Józefa Pilsudskiego — na dzień 12 maja (czwar tek) godz. 18 (szósta) w Domu Pomniku Marszałka Józefa Piłsudskiego przy ul. Strzeleckiej zarządza zbiórkę wszystkich członków.

Komenda Koła O. Z. P. R. w Łodzi.

NABOŻEŃSTWO W WIELKIEJ SYNAGODZE

W czwartek dnia 12 bm o godz. 9 rano odbędzie się w Wielkiej Synagodze przy Al. Kościuszki uroczyste nabożeństwo za duszę Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: M. Kasperkiewicza (Zgierska 54) M. Zundelewicz (Piotrkowska 25), A. Rychter i B. Łoboda (11-go Listopada 86), Cz. Rytel (Kopernika 26), S. Bojarski i W. Schatz (Przejazd 19), M. Lipiec (Piotrkowska 193) A. Kowalski i S-ka (Rzgowska 147).

Pełna tabela wygranych

4-go dnia ciągnienia VI-ej klasy 41 Loterii Państwowej

(TABELA NIEURZĘDOWA — BEZ GWARANCJI).

5,000 zł. — 124639.
15,000 zł. — 140629.
10,000 zł. — 32562. 77507.
5,000 zł. — 144532. 154898.
2,000 zł. — 13630. 24985. 28145, 44558 61065, 64928, 68483. 77254. 104688, 118755, 144081, 144795. 145553.
1000 zł. — 2165. 13938. 15129. 18987, 24678, 27654, 33998, 35557. 36950. 43818, 46913, 53136, 54635, 68159. 82975. 88602, 90862, 100155. 112883. 113416. 121775, 122385, 133707, 137332. 138380. 141707, 142772.

WYGRANE PO 250 zł

4 98 114 30 49 218 27 91 471 563 622 46 746 61 911 1104 246 95 467 71 500 672 734 876 906 14 2068 367 402 94 521 768 940 63 3024 95 145 67 340 41 477 511 642 831 4074 98 311 75 522 68 743 70 95 5028 125 276 325 474 616 26 32 781 849 86 6025 30 4 169 244 495 546 48 56 99 666 723 7017 31 35 90 106 275 300 12 46 625 827 45 407 13 46 56 66 8035 99 258 504 62 765 826 37 65 974 9105 217 375 522 821.

10017 33 60 101 30 581 648 763 860 11564 8 660 785 802 11 12126 9 45 335 46 92 477 665 725 30 868 88 939 13051 93 143 55 239 99 443 569 650 79 14262 474 87 542 61 68 631 2 47 718 65 99 894 954 15101 50 88 278 348 402 91 135 49 685 731 849 452 99 16257 325 401 10 520 619 703 851 944 75 92 17060 76 80 96 217 355 437 61 501 622 83 740 833 46 99 18105 206 14 359 63 402 620 842 19039 49 64 122 201 427 666 806 22 64.

20097 119 77 253 70 398 421 87 584 618 91 805 951 21067 105 266 8 365 450 89 500 6 32 833 940 22109 92 283 332 43 454 582 649 78 80 703 653 69 23037 101 6 308 94 643 766 906 83 24123 274 346 66 414 107 611 738 808 40 920 25087 312 84 536 47 649 719 825 79 26249 97 323 473 86 513 45 640 801 17 61 27044 63 83 135 218 335 80 434 500 28040 69 143 295 321 462 641 21011 271 75 497 579 82 705 844 76 962

30068 415 20 552 663 758 96 815 21 60 31701 15 289 311 41 53 892 947 32027 118 28 71 85 229 57 75 437 41 563 659 728 35 83 965 33033 107 46 73 204 325 63 87 529 762 810 61 972 34057 576 632 57 931 69 35053 181 467 805 74 36005 120 473 505 15 60 723 824 43 90 942 73 37029 181 307 536 61 67 94 682 710 803 67 942 38054 245 491 577 620 862 39043 64 143 225 31 372 768 904 20

40015 60 481 505 21 42 51 66 80 711 14 88 817 18 41032 43 112 76 373 419 531 916 66 42093 437 78 81 528 835 43007 18 183 282 93 385 415 95 806 946 44026 100 85 371 94 530 781 91 900 49 45174 7 263 300 8 45 9 604 36 57 715 65 75 805 46107 59 218 29 97 315 470 526 30 627 921 47133 308 84 410 596 754 855 982 6 48123 6 291 360 708 49 49001 162 408 537 70 92 881 959 84.

50008 112 72 5 230 329 641 739 57 852 91 51146 212 48 359 73 459 593 623 709 52080 154 416 63 64 571 735 943 53017 76 91 496 573 660 79 826 983 54017 70 81 207 70 304 466 554 733 55299 396 402 28 565 84 698 729 48 806 56166 297 311 49 491 524 648 712 941 57323 62 459 712 61 69 935 86 58241 53 453 613 71 854 905 59001 11 37 334 85 95 450 531 703 930

60117 71 79 205 423 66 627 873 955 61142 227 33 304 507 714 929 75 62085 137 61 222 436 580 651 829 971 63478 505 695 765 93 430 64253 79 80 309 594 751 84 931 65120 82 285 350 93 871 66065 197 209 347 512 714 59 867 929 93 67237 66 428 677 766 990 68095 108 590 610 64 71 803 63 69043 50 61 282 329 42 499 909 57.

70019 218 47 327 464 75 600 37 736 843 942 71083 113 45 6 256 344 94 421 32 71 99 640 59 70 770 72065 238 52 314 430 711 683 933 70 86 73180 2 242 554 90 670 718 813 74075 92 112 23 326 59 416 601 48 77 535 82 98 75216 341 502 637 722 76105 65 72 451 712 871 77011 160 718 819 929 90 78130 283 366 411 46 563 609 739 833 81 905 79067 239 52 313 18 21 30 8 57 460 541 59 714 76.

80005 27 68 350 430 88 519 739 81023 156 209 54 75 92 311 481 538 776 82074 109 42 346 416 41 530 53 607 77 935 83085 106 216 63 65 69 311 428 918 84050 233 55 484 502 641 731 849 85186 239 415 66 516 18 43 52 665 738 826 920 86014 820 98 87108 31 49 91 223 402 22 637 42 78 733 88064 76 396 605 92 778 82 84 822 40 89132 43 369 554.

90261 315 36 43 5 407 67 662 99 91252 312 554 93 635 44 776 830 92005 45 285 97 481 526 743 94068 106 228 97 479 970 95028 135 299 471 745 891 96199 444 542 631 857 86 989 97051 67 386 515 85 679 816 921 63 98075 293 371 484 569 606 49 99082 314 583 697 742 49 931 77.

100028 67 98 115 369 529 101018 48 358 532 87 95 679 81 792 951 66 67 102147 431 598 658 738 60 3 103265 398 436 8 600 54 776 104029 624 749 812 34 957 80 8 105046 169 203 334 67 560 695 713 819 106122 44 70 227 305 527 669 83 739 107084 286 360 427 50 8 637 735 845 937 108009 222 427 75 561 72 605 17 720 77 82 109155 76 83 81 480 526 77 625 708.

110012 163 96 221 310 406 581 777 811 71 75 111017 25 94 103 33 99 264 92 483 84 508 41 637 991 112072 136 341 559 608 750 932 52 113284 313 173 616 732 50 846 114002 154 55 290 313 416 59 115124 36 479 100 47 678 739 116436 43 74 546 659 944 117038 617 118020 355 484 606 900 95 119088 192 217 410 747 961.

120023 579 660 736 871 989 99 21190 312 402 37 553 641 797 122092 237 679 740 79 902 123369 70 4 433 47 85 519 22 72 603 43 124035 178 245 99 573 8 844 945 125074 238 308 523 47 690 748 126232 39 349 432 59 547 742 808 26 49 96 127088 284 328 70 845 935 58 128067 190 1 236 357 72 419 85 640 772 129007 432 7 792 896.

130017 21 96 170 392 560 854 98 131034 171 75 264 318 536 621 71 763 72 82 132047 51 79 80 204 39 527 632 797 866 133138 43 294 363 499 516 90 634 906 761 134282 484 583 634 745 912 96 135301 22 39 450 5 859 918 76 97 136167 216 29 40 396 433 516 36 660 74 897 138072 79 243 5 83 367 98 542 668 817 139088 107 21 268 316 55 434 748 70 928.

140035 189 250 61 414 532 604 50 825 914 82 141033 145 201 98 385 434 521 87 634 778 897 950 142093 162 202 68 320 662 731 818 941 85 143094 146 214 36 80 461 651 5 708 853 994 144086 223 402 505 810 54 145007 34 223 99 313 43 451 80 601 57 86 894 902 146063 93 5 376 688 723 879 147036 77 432 758 867 945 85 148354 580 2 606 715 910 68 98 149068 122 91 330 42 826 9 77 94 959.

150146 52 232 520 711 57 843 959 151051 248 68 82 354 517 18 28 678 94 779 907 152008 172 84 267 95 300 26 49 587 634 46 975 153016 18 102 93 202 70 302 77 93 536 615 729 154149 668 714 155326 442 527 689 769 822 953 156239 335 39 419 590 638 74 944 61 157114 38 595 611 788 828 902 9 26 32 86 99 158071 98 185 263 308 23 454 593 667 739 801 159036 127 209.

WYGRANE PO ZŁ. 250.

86 172 281 478 623 1181 621 49 873 87 963 22225 426 540 83 659 858 66 996 3460 902 42 4159 254 364 599 682 94 5141 294 440 513 716 866 93 6149 357 7075 98 126 359 540 8256 68 430 979 9026 74 209 353 516 666 77 701 24 969

10180 286 422 30 601 11202 72 689 362 894 972 12241 58 63 514 41 42 52 910 36 13148 617 61 598 45 75 14098 362 749 983 15059 135 346 482 519 635 16026 340 17103 65 68 250 632 706 35 898 18037 52 181 87 356 701 19000 162 488 837 901

20052 335 855 911 21342 481 819 22123 770 98 23045 226 94 360 696 24327 469 502 608 708 822 53 25544 691 773 26004 110 12 39 233 435 77 474 606 788 27093 142 263 527 615 21 736 49 64 28605 13 72 889 29231 43 623 849

30055 169 574 797 845 951 31036 106 79 354 425 543 59 70 940 32066 105 245 357 417 69 819 42 76 33078 214 26 459 820 33 913 34376 602 35262 36003 606 762 37124 68 323 522 25 637 69 38069 118 80 221 352 431 637 39034 69 301 679 703 14 876 992

40393 670 754 816 41269 300 545 603 29 72 790 908 32 42542 783 43398 571 664 757 856 44101 233 326 483 540 45 610 99 957 45105 382 89 522 43 965 46137 200 333 83 693 924 47071 318 613 48245 376 407 585 646 760 811 59 72 49260 566 723 933 43

50166 537 723 51093 910 11 42 52013 432 761 53046 212 83 88 405 54030 202 06 666 55410 668 56241 347 470 82 656 57036 373 609 75 89 740 871 977 58017 131 493 585 59633 50 51

Drugie ciągnienie.

20.000 zł. — nr. 19020
50.000 zł. — nr. 19061.
10.000 zł. — n-ry 22248 23413 41164 62076.
5.000 zł. — nr. 59876
2.000 zł. — n-ry: 9484 10338 21902 22211 26835 29273 30604 30705 35970 40079 59885 63672 79816 100086 107563 127198 128038 136634 152482.
1000 zł. — n-ry: 6993 13016 17632 21122 22017 23033 25115 26017 26580 26923 32811 34208 35024 38081 49795 59919 61530 63992 65715 72200 77534 78681 78410 82558 94580 102104 103044 107200 109858 117542 120557 123920 136294 148459 117480.

60458 936 40 61609 76 787 854 63 950 57 62169 730 32 36 75 63014 390 564 911 89 64300 978 65166 328 58 99 415 66293 482 552 928 67136 74 423 59 83 87 692 721 800 37 68481 520 915 69167 69 242 342 57 77 426 60 598 721 62

70056 433 812 71173 490 583 649 865 73 927 72084 519 56 645 792 73011 256 437 515 60 83 854 74388 470 682 999 75020 106 26 37 224 353 54 634 986 76197 254 65 323 44 523 33 78 738 808 77707 14 833 78382 581 691 943 79199 260 93 336 75 82 85 456 562 610 66 91 737 82 891 48

80032 101 319 644 81165 210 923 35 79 82042 133 60 432 732 83010 108 691 816 902 84392 560 814 70 85140 579 90 679 86108 53 304 55 458 85 658 852 954 68 87112 231 322 632 843 88091 157 569 89155

90110 75 286 831 91274 92038 202 606 805 10 93193 346 559 608 54 922 94061 161 84 92 335 95014 645 66 732 96520 641 800 97001 100 47 221 605 772 98488 641 99352 71 628 69 796 849

100613 57 101165 289 427 658 754 862 963 102684 723 69 857 103252 91 326 59 86 99 532 91 628 742 104193 441 546 837 105080 834 106348 671 911 107509 772 927 63 108213 406 697 934 109161 244 512 81 697 918

110317 562 610 714 49 111088 90 116 45 89 495 527 62 94 654 12156 278 471 617 66 782 802 113221 439 979 114122 410 75 507 22 661 81 765 89 115258 510 876 116102 251 80 336 38 674 949 117080 775 874 90 921 118211 488 798 119139 470 792 852 82

120229 937 121004 54 230 379 840 122010 834 123247 320 413 99 560 997 124848 126109 46 369 891 941 127032 321 440 533 712 23 49 75 128109 206 349 613 802 54 962 76 119232 419

130274 550 819 31 926 131251 92 604 58 732 927 132050 322 570 614 733 46 947 80 133023 331 134108 242 331 56 441 99 915 34 135212 63 88 98 985 136096 271 313 98 518 817 18 21 67 137174 236 42 58 329 515 22 138056 257 377 731 139004 132 44 69 248 394 700 47 78 970 84

140377 99 509 10 674 98 860 949 98 141042 144 742 142310 492 649 143228 91 285 524 607 144201 323 657 723 968 145056 159 358 412 99 557 664 718 37 146091 204 51 418 548 55 813 65 147043 142 91 227 398 493 575 804 148030 38 198 804 932 149127 62 69 255 369 473 519 775 844

150507 671 92 845 151007 274 787 810 152123 95 466 531 728 883 153106 56 742 838 928 30 154038 274 533 767 88 860 930 64 155094 791 906 156151 410 554 83 741 843 157463 623 793 158004 202 78 93 445 612 23 62 159029 373 531 38 671 717 994

CIĄGNIENIE TRZECIE.

144 254 431 85 1166 72 572 633 43 63 703 2354 94 600 5 65 722 44 966 3018 196 469 727 51 84 833 983 4063 289 542 709 12 5004 366 490 855 939 6076 175 372 527 51 7111 559 64 654 8111 29 438 513 624 728 90 825 34 66

10034 166 476 583 687 11175 321 777 775 843 12078 512 766 880 13166 412 544 605 750 14104 776 852 67 919 15291 92 376 651 52 81 774 814 16052 267 509 44 970 97 17131 18169 217 19083 127 225 455 505 790

20028 392 467 533 829 2160 416 523 941 22047 310 569 779 907 98 23274 365 427 714 24194 217 804 25592 998 26229 324 49 99 465 517 26 692 816 52 980 27166 272 396 590 749 930 79 28365 560 916 29049 155 581 829

31075 146 423 982 32033 303 931 83 33132 34304 490 756 67 68 35314 413 756 955 36335 431 571 805 927 37053 72 289 503 38092 126 34 64 541 608 97 947 39012 487 839

40662 983 41140 493 901 42300 500 611 840 43075 287 300 417 631 730 44114 348 84 760 78 45082 279 409 755 876 971 80 46233 47288 440 758 48305 9 797 49160 234 444 642 43 975

50241 84 519 908 51038 205 40 652 96 946 52328 618 919 53310 488 697 54096 547 671 837 59 964 55069 322 403 761 947 56163 694 768 886 957 57023 70 227 33 493 746 801 71 58695 746 882 59003 59 79 149 291 919

60009 13 15 140 318 64 729 61194 217 99 524 874 75 62351 493 602 63005 216 65 339 597 638 52 64220 65197 387 597 658 88 94 768 840 90 926 66587 67028 191 292 349 710 20 818 82 972 68349 617 73 69069 345 404

70116 61 247 48 71 467 609 765 67 863 71046 103 273 551 819 970 86 72070 95 17 575 641 65 877 94 73403 534 721 39 74007 76 348 839 943 75120 308 60 590 76378 622 747 54 77367 400 532 665 775 78378 540 665 995 79153 272 393 638 703 800

80333 671 776 920 81075 479 723 82216 43 385 635 911 13 83167 554 813 971 84070 128 87 806 85133 304 470 688 86157 453 541 616 50 87069 147 385 88 430 671 740 46 879 88148 541 621 856 89385 437 572 88 860

90054 241 917 91902 92473 622 729 834 90 951 93038 134 39 667 94083 317 490 521 996 95382 617 42 67 96143 207 12 51 500 650 985 97174 638 925 98433 99110 466 67 932

100074 234 472 838 101380 473 970 102022 514 42 748 849 103082 903 104089 115 314 80 660 790 105407 532 37 602 63 74 797 106098 171 96 336 401 752 107225 627 108011 201 472 530 73 87 722 59 73 987 109799 914

110082 136 390 425 555 617 111046 392 556 88 952 83 112058 144 205 61 83 384 722 60 113219 26 652 63 737 916 114181 950 66 115230 594 837 903 50 116163 71 243 481 797 117216 452 659 795 118204 433 56 528 747 119188 680 751 805

120000 91 419 503 44 816 111341 487 92 536 968 122331 489 123020 379 692 796 809 45 83 124507 46 758 971 125169 587 694 126016 591 978 127473 681 744 880 128328 906 129108 647 772.

130068 145 82 553 131074 246 99 851 71 93 132085 240 462 80 808 972 133379 790 802 963 134014 30 363 483 706 135440 53 79 136068 367 524 58 137377 544 673 708 82 911 138136 668 97 792 990 139060 388 415 698 708 18 800 41 140087 230 520 664.

141201 303 63 762 905 142231 358 468 691 896 143061 812 957 144035 337 519 145107 269 339 545 83 665 787 914 146163 68 297 630 43 998 147285 371 583 668 148153 55 84 292 149064

150294 355 57 547 651 755 852 151059 289 323 578 152099 109 345 53 412 605 20 59 708 86 153311 447 790 848 55 983 154353 571 632 701 155003 127 491 869 922 156249 838 973 157225 311 569 883 981 158184 429 612 36 963 159698 817 931.

Zamach na LINII MAGINOTA

Sensacyjne szczegóły wielkiej afery szpiegowskiej

PARYŻ (tel. własny).

Opinia publiczna Paryża została poruszona sensacyjnym zabójstwem, którego dokonano na terenie słynnej linii fortyfikacyjnej. W nocy, z poniedziałku na wtorek, został w tajemniczych okolicznościach zabity por. d'Espinac.

PARYŻ (tel. własny).

Dzisiejsza prasa francuska podaje sensacyjne szczegóły zamachu na linii Maginota.

Por. d'Espinac dowódca batalionu stacjonowanego na terenie fortyfikacji podziemnej objął służbę w poniedziałek o godz. 20-ej. Po dokładnym zbadaniu terenu udał się do gabinetu dowództwa.

Była godz. 21 min. 15 nagle pogasły wszystkie światła. Zbrodnicza ręka przecięła główny przewód elektryczny. W kilka minut później rozległ się strzał.

Pierwszy przybył na miejsce zbrodni kap. Bruchot. Znalazł por. d'Espinaca. Dotychczas nie ustalono środowiska z jakiego pochodzi zabójca.

PARYŻ (tel. własny).

Dzisiejsze „Dernieres Nouvelles" wystąpiły z sensacyjnym artykułem zatytulowanym: — „J'accuse!" (Oskarżam). Autor artykułu oficer rezerwy wojsk francuskich, wysuwa twierdzenie, że zabójcą por. d'Espinaca jest kpt. Bruchot. Na podstawie szeregu danych usiłuje dowieść, że kpt. Bruchot już od dawna nosił się z zamiarem zgładzenia dowódcy podziemnego fortu. Głównym bodźcem, który miał pchnąć kap. Bruchota do zbrodni, ma być kobieta — żona Bruchota.

Por. d'Espinac wg. sensacyjnych relacyj „Dernieres Nouvelles" interesował się piękną panią Bruchot.

Groźna sytuacja Czechosłowacji

Rozmowy z ministrem Dererem, przywódcą centralistycznego ruchu słowackiego i ks. prałatem Hlinką, przywódcą ruchu autonomicznego. Słowacy grożą oderwaniem się od Pragi.—Co ich łączy i dzieli. Postulaty narodowe Polaków

HODŻA
premier Czechosłowacji

Kto sądziłby, że sytuację Czechosłowacji komplikują tylko Niemcy Sudeccy, myliłby się bardzo. Gdyby rząd praski miał tylko przeciwnika w osobie Henleina, sytuacja wewnętrzna kraju nie byłaby tak groźna. Ale poza Niemcami istnieją jeszcze Słowacy.

Autonomiczny ruch słowacki jest przeciwny samej idei, na której zbudowano państwo czeskosłowackie, a mianowicie, że Czesi i Słowacy stanowią **dwa odgałęzienia tego samego narodu i że rozdzielone od siebie wskutek trudności politycznych, po rozkładzie monarchii Habsburgów otrzymali możność połączenia się i stworzenia jednego państwa, którym mają wspólnie rządzić.** Słowacy-autonomiści zwalczają tę koncepcję, podkreślając, że są narodem odrębnym.

Na czele Słowaków-centralistów stoi **Derer, obecny minister sprawiedliwości w rządzie praskim.** Na czele **Słowaków-autonomistów stoi ks. prałat Hlinka.** Rozmowa z nimi umożliwia zorientowanie się w tym skomplikowanym zagadnieniu, które łącznie ze sprawą sudeckoniemiecką stwarza **groźbę rozbicia Czechosłowacji na trzy odrębne człony** i może spowodować wielki wstrząs w centrum Europy.

Opinia min. Derera

Minister Derer jest w Słowacji bardzo popularny. Posiada on znaczną liczbę zwolenników swej polityki, która zmierza wyłącznie ku temu, **by w każdorazowym rządzie centralnym praskim zasiadali przedstawiciele Słowaków i by Słowacy korzystali z autonomii kulturalnej.** Sprzeciwia się natomiast autonomii terytorialnej, stojąc na stanowisku, iż pomiędzy Czechami a Słowakami nie ma różnic w politycznym i państwowym znaczeniu.

— **Jeżeli domagamy się autonomii kulturalnej** — rozpoczął swe wywody minister Derer, gdy znalazłem się w jego gabinecie w Pradze — **ma to swoje uzasadnienie w tym, że różnimy się od Czechów wyznaniem. Czesi są protestantami-husytami, my jesteśmy katolikami. Wszelkie inne różnice są nieistotne. Autonomiści słowaccy opierają swe żądania autonomii terytorialnej na t. zw. traktacie pittsburskim, który został podpisany w Pittsburgu, w Stanach Zjednoczonych, w dniu 30 maja 1918 roku pomiędzy przedstawicielami amerykańskich organizacyj polityczno - społecznych słowackich i czeskich, w obecności Masaryka, który był wówczas przewodniczącym narodowej rady czeskosłowackiej. Umowa ta mówi m. inn.: „Popieramy program polityczny, dążący do zespolenia Czechów i Słowaków w jedno państwo, utworzone na ziemiach czeskich i słowackich. SŁOWACJA OTRZYMA SWÓJ WŁASNY RZĄD, SWÓJ SEJM I SWOJE SĄDY, JĘZYK SŁOWACKI BĘDZIE JĘZYKIEM URZĘDOWYM W SZKOŁACH, ADMINISTRACJI I W CAŁYM ŻYCIU PUBLICZNYM".**

— Istnieje już cała literatura — mówi min. Derer — na temat, czy ta umowa pittsburska ma jakąkolwiek wartość. Prawnej wartości oczywiście nie posiada, ponieważ nieupoważnione przez nikogo organizacje czeskie i słowackie w Stanach Zjednoczonych, składające się z obywateli amerykańskich, nie miały prawa narzucać ustroju Czechom i Słowakom, znajdującym się w swoim kraju. Ale autonomiści uważają, że jest to ZOBOWIĄZANIE MORALNE i musi być w całości wypełnione, w przeciwnym wypadku gotowi są oderwać Słowację od Czech i dążyć do utworzenia własnego, odrębnego państwa.

— **A my twierdzimy,** — replikuje min. Derer — **że Słowacja nie może istnieć samodzielnie, że większość postanowień umowy pittsburskiej już została zrealizowana i że dalszy postęp ruchu autonomicznego zagraża przede wszystkim nam, Słowakom.** Weźmy np. kwestię językową. Uczeni slawiści kategorycznie twierdzą, że języki czeski i słowacki, są to tylko odgałęzienia tego samego języka. I istotnie, człowiek, który czyta i rozumie po czesku, będzie doskonale rozumiał i czytał po słowacku.

— Autonomiści skarżą się, — kontynuuje minister Derer — że system centralistyczny uniemożliwia należytą obronę interesów słowackich, że w szkołach słowackich, nie tylko średnich, ale i niższych **jest zbyt wielu nauczycieli-Czechów, że na uniwersytecie w Bratislawie wszyscy profesorowie są Czechami, że Słowacją rządzą w rzeczywistości Czesi.** Należy pamiętać, że w chwili tworzenia się państwa czesko-słowackiego cała Słowacja była zmadziaryzowana. Nie było ani nauczycieli, ani sędziów, ani urzędników-Słowaków. Nie było nawet podręczników w języku słowackim, pedagogicznej i prawniczej terminologii. Zrozumiałe, że trzeba było uciec się do pomocy Czechów. Ale w miarę powiększania się kadr inteligencji słowackiej rozpoczęła się zamiana. **Nie można jeszcze zamienić profesorów Czechów na uniwersytecie w Bratislawie Słowakami, ponieważ nie ma profesorów-Słowaków. Większość sędziów — to już Słowacy. Jeśli nie wszyscy jeszcze, to dlatego, że jeszcze nie ma kandydatów, odpowiednio przygotowanych, ale to przyjdzie niebawem.**

Co mówi ks. Hlinka

Ks. prałat Hlinka od 30 lat mieszka w maleńkim mieszkaniu, w odległości czterech godzin jazdy od Bratislawy — w Rużemburoku. Tam znajduje się centrum ruchu autonomicznego — **centrum słowackiej partii ludowej.** Dostać się do wodza ruchu nie jest rzeczą łatwą. Ks. Hlinka jest chory i dlatego zwolennicy jego czynią wszelkie starania, by **spokój jego nie został zakłócony.** Po długich wysiłkach zgodzono się wreszcie wprowadzić mnie do niego.

Niezmordowany bojownik o prawa narodowe Słowaków, który w swoim czasie wiele kłopotów i przykrości przysporzył rządowi węgierskiemu, **siedział cztery lata w więzieniu węgierskim — ks. prałat Hlinka jest dziś chorym, 74-letnim starcem.** Tylko oczy jego pozostały młode — płonie w nich niezwykła energia i siła.

— **Jestem chory i stary** — rozpoczął on swą rozmowę ze mną. — **Nie mam już sił fizycznych, ale mam jeszcze siły duchowe. Całe życie walczyłem o prawa narodu słowackiego i walczyć będę do śmierci. Kultura słowacka zbudowana jest na zasadach katolickich i dlatego nie chcemy zlać się z Czechami, którzy są husytami i ewangelikami. Jestem w niemniejszym stopniu, aniżeli Hodża czy Derer, zwolennikiem całości państwa czeskosłowackiego i zwolennikiem zasady, że państwo istnieje dla narodu, a nie odwrotnie. Ale jeśli nie otrzymamy autonomii terytorialnej, która jest niezbędna dla ochrony naszej kultury,** NIE ZAWAHAM SIĘ WYSUNĄĆ DALEJ IDĄCEGO HASŁA, AŻ DO ODERWANIA SŁOWACJI OD CZECH. **Czy będą w Czechosłowacji utworzone kantony, czy też nie, jest to nam obojętne. My pragniemy autonomii Słowacji w jej granicach etnograficznych i tego postulatu nie wyrzekniemy się. Węgrzy tysiąc lat walczyli z nami i nie zdołali nas połknąć. Czesi też nas nie połkną.**

— **Nie przeczę, że Słowacy są najbliżej spokrewnieni z Czechami, ale wbrew temu, co usiłują niektórzy twierdzić, oświadczam, że nie ma jedynego narodu czeskosłowackiego, że są dwa narody i dwie nacje, z których każda ma prawo do swego języka i swej kultury. Jeśli otrzymamy autonomię, będziemy mocniej niż dotąd zainteresowani w utrzymaniu państwa czeskosłowackiego i będziemy bronili jego granic z całym poświęceniem, ale pragniemy sami, bez udziału Czechów, rządzić Słowacją.**

— **Będę szczery i otworzę wszystkie karty** — kontynuuje ks. prałat Hlinka. — **Nie waham się przyznać, że czeska kultura jest silniejsza w chwili obecnej, aniżeli słowacka, a my nie chcemy podpaść pod wpływ kultury czeskiej. Wielowiekowy rozdział pomiędzy obu narodami i odrębność życia historycznego obu narodów, spowodowały odrębność psychiki i światopoglądów. Czesi przez wiele stuleci żyli samodzielnym życiem państwowym, a nawet później, gdy królestwo czeskie straciło niepodległość i stało się częścią monarchii habsburskiej. Czesi odgrywali dużą rolę w życiu politycznym i ekonomicznym. W chwili rozpadu monarchii austro-węgierskiej Czesi byli już politycznie dojrzałym narodem. Natomiast my, Słowacy, nigdy nie żyliśmy samodzielnym życiem państwowym. Przez wiele wieków byliśmy niemiłosiernie eksploatowani przez magnatów węgierskich. Żadnej roli w życiu politycznym Węgier nie odgrywaliśmy. Wreszcie otrzymaliśmy możność naszego duchowego i politycznego odrodzenia. Czy mamy z niego zrezygnować i pozwolić się z kolei zczechizować? Czechom byłoby łatwiej połknąć nas, niżeli Madziarom. Do tego nie dopuścimy pod żadnym względem. I albo otrzymamy pełną autonomię terytorialną, albo...**

Na moją uwagę, że słowacki ruch autonomiczny związał się obecnie z sudeckimi Niemcami, którzy są przeciwnikami państwowości czeskosłowackiej, ks. Hlinka odparł:

— **Zmuszają nas do tego. Cóż mamy czynić, jeżeli Czesi nie chcą z nami pertraktować? Musimy iść z tymi, którzy są za autonomią. Niech Czesi spełnią swój obowiązek wobec nas, a wówczas bez zastrzeżeń, pójdziemy z nimi przeciwko wszystkim wewnętrznym i zewnętrznym wrogom państwa czeskosłowackiego.**

* * *

Taki jest stan obecny w Czechosłowacji. Czy i jakie znajdzie się rozwiązanie — najbliższa przyszłość pokaże.

Należy przecież pamiętać, że ani niemieckie, ani słowackie zagadnienia nie wyczerpują istoty problemów, które komplikują sytuację Czechosłowacji. Istnieje jeszcze **sprawa przeszło 250 tys. Polaków w Czechosłowacji, którzy mają wiele powodów do skargi i słusznie domagają się uwzględnienia przez rząd praski swoich postulatów narodowych.** O tej sprawie napiszemy następnym razem obszernie.

Skazany dyrektor żąda odszkodowania

Ciekawa sprawa w wydziale cywilnym sądu okręgowego

Donosiliśmy w swoim czasie obszernie **o trwającym przez szereg dni procesie przeciwko b. dyrektorowi K.K.O. m. Pabjanic oraz prezydentowi tego miasta — Romanowi Jabłońskiemu,** oskarżonemu o nadużycia, popełnione na obu stanowiskach, i skazanemu wyrokiem łącznym **na trzy i pół roku więzienia.**

Wczoraj przed wydziałem cywilnym sądu okręgowego rozległy się echa tego karnego procesu. Oto adw. Cymmerman, występujący w imieniu Jabłońskiego wniósł **skargę powodową przeciwko K.K.O. m. Pabjanic,** w której domagał się od tej instytucji **wypłacenia Jabłońskiemu 13.500 zł. odszkodowania.**

Powództwo opiera się na **przepisach o zwalnianiu i zawieszaniu w czynnościach dyrektorów K.K.O. wogóle.** Oto w dniu 8 marca 1935 r. **rada K.K.O. m. Pabjanic uchwaliła Jabłońskiego zwolnić.** Ta uchwała była prawomocna i **gdy** by nie została potem cofnięta — Jabłoński nie miałby prawa występować o odszkodowanie. Jednak **rada uchwałę tę poddała reasumcji, i Jabłoński został jedynie zawieszony w swych czynnościach.** Ten stan rzeczy trwa do dnia dzisiejszego. W myśl odpowiednich artykułów statutu **Jabłońskiemu przysługuje za cały ten czas, t. j. od 1 kwietnia 1935 r. do 1 kwietnia 1938 r. 50 proc. jego poborów, co licząc po 750 zł. miesięcznie — daje sumę 13.500 zł.**

Pełnomocnik K.K.O. adw. Lewandowski złożył na wczorajszej rozprawie szereg dokumentów wskazujących, że **choć istotnie Jabłoński nie był zwolniony, jednak został już skazany przez sąd pierwszej instancji, ma za sobą orzeczenie komisji dyscyplinarnej o nadużyciach i t. d., co w sumie dowodzi, że nie był zawieszony lecz zwolniony z pracy.**

Sąd nadał sprawie bieg i niebawem **rozpocznie przesłuchanie świadków.** (ł)

O czym mówią w Łodzi?

Gościnne występy słynnych artystów

Czy widzieliście już niezwykłą rewię „Tanagra", która po triumfalnej podróży artystycznej po całej Europie, zjechała obecnie do Łodzi?

Czy wiecie, że duet Nita an Roy stanowią atrakcję największych music-hallów Paryża i Londynu?

Czy słyszeliście o jednym z najlepszych polskich duetów Patkowskich?

Czy już podziwialiście uroczą Anny Bernau?

Czy zachwycaliście się słynną orkiestrą Jolly Boys?

Dziś ujrzycie cały ten znakomity zespół w „Casanovie", na five'ie i wieczorem.

Dnia 10 maja 1938, po krótkich cierpieniach rozstał się z tym światem przeżywszy lat 79, nasz najukochańszy

B. P.

MOJŻESZ KLAJMAN

Przemysłowiec

Wyprowadzenie drogich nam Zwłok nastąpi dziś w środę, dnia 11 maja b. r. o godz. 3-ej po poł. z domu żałoby przy ul. Śródmiejskiej 29, o czym zawiadamia krewnych i przyjaciół, pogrążona w głębokim smutku

RODZINA

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR POLSKI.

Dziś, w środę, o godz. 4-ej po poł. arcydzieło Fredry „Gwałtu co się dzieje", w reżyserii Br. Dąbrowskiego w abonamencie szkolnym.

Wieczorem o godz. 8.30 komedia Skutetzky'ego „Małe szczęście Agnieszki" w wykonaniu Chojnackiej, Dąbrowskiej, Dywińskiej, Korwina, Mrozińskiego i innych, a w reżyserii Wł. Krasnowieckiego.

Jutro, w czwartek, z powodu Wielkiej Żałoby Narodowej przedstawienie zawieszone.

W piątek o godz. 8.30 wiecz. wzruszająca komedia Pagnola „Fanny", w reżyserii Z. Bieśladeckiego.

TEATR KAMERALNY. WYSTĘPY TEATRU HABIMA.

„Habima" wystąpi w Teatrze Kameralnym" dziś, w środę, o godz. 8.30 wiecz. z arcydziełem Gutzkowa „Uriel Acosta" w reżyserii Granowskiego.

W piątek o godz. 9-ej zaprezentowana zostanie nowość: „Żyd wieczny tułacz" oraz „Krótki piątek".

W czwartek z powodu Żałoby Narodowej przedstawienie zawieszone.

„KOT W BUTACH" DLA DOROSŁYCH. (Al. Kościuszki 57).

Teatr Kukiełek dla dzieci „Kot w Butach" postanowił zaprosić dorosłych na specjalne przedstawienie pięknej bajki Marii Kownackiej „O straszliwym smoku i dzielnym szewczyku, o pięknej królewnie i królu Gwoździku" w przekonaniu, że dorośli nie zlękną się straszliwego smoka i w sobotę o godz. 20.30 zjawią się tłumnie w sali teatru przy Al. Kościuszki 57.

Przedsprzedaż biletów w „Ziemiańskiej" w godz. 12 — 14 i 17 — 19. Od soboty w kasie teatru (Al. Kościuszki 57) od godz. 3-ej po poł.

OSTATNIE PRZEDSATWIENIE ŻYDOWSKIEJ SCENY NARODOWEJ.

Dziś w środę, dnia 11 bm. o godz. 9.30 wiecz. Żydowska Scena Narodowa daje w sali Filharmonii po raz ostatni przed opuszczeniem Łodzi sztukę Sulamity Batdori w 3 akt. p. t. „Sąd". Sztuka ta osnuta jest na tle obecnych stosunków palestyńskich. Bilety sprzedaje kasa Filharmonii.

DŻIGAN I SZUMACHER w FILHARMONII.

W piątek, dnia 13 bm. o godz. 9.30 wiecz. zespół warszawskiego teatru „Nowości" z Dżiganem i Szumacherem na czele wystawia w sali Filharmonii widowisko pełne humoru, sentymentalnej piosenki, ciętej satyry, przezabawnych monologów i recytacji p. t. „Hot di Welt a Idele".

„W. I. Z. O."

Dziś, w środę, 11-go maja, o godz. 9-ej wieczorem, w lokalu „W.I.Z.O." (Piotrkowska 86) odbędzie się referat p. red. Marka Turkowa n. t. „Zagadnienia emigracji i kolonizacji żydowskiej w Ameryce Południowej". Zaznaczamy, że referent wrócił niedawno z Ameryki Południowej, gdzie badał możliwości emigracji.

* * *

W piątek, 13-go maja, o godz. 5-ej po poł. odbędzie się zebranie towarzyskie członkiń, podczas którego p. Anna Wajkselfiszowa wygłosi pierwszy referat z cyklu n. t. „Historia ruchu kobiecego".

Dwie wyższe uczelnie w Łodzi

mają być uruchomione w przyszłym roku szkolnym. — Wyższa Szkoła Handlowa i Akademia Lekarska

Jak się dowiadujemy, bezpośrednio po zakończeniu roku szkolnego, podjęte będą przygotowania do uruchomienia **w Łodzi dwóch uczelni typu akademickiego — Wyższej Szkoły Handlowej i Akademii Lekarskiej.**

Wyższa Szkoła Handlowa powstaje z inicjatywy izby przemysłowo-handlowej. Ma ona być przystosowana specjalnie do warunków łódzkich t. j. **kształcić przyszłych kierowników przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych.** **Natomiast Akademia Lekarska powstaje z inicjatywy ministerstwa WR i OP, ministerstwa spraw wojskowych i ministerstwa opieki społecznej i będzie miała za zadanie szkolenie lekarzy wojskowych.** Istnieje projekt, by w przyszłości akademia ta zamieniona została na normalny wydział medyczny, uniwersytecki, który kształcić będzie nie tylko lekarzy wojskowych, ale i cywilnych.

Przygotowania do uruchomienia obu uczelni mają być poczynione w ciągu miesiecy letnich. Czy uda się otworzyć obie uczelnie już na semestr zimowy, czy też dopiero na wiosenny przyszłego roku — w tej chwili przewidzieć nie można. Będzie to w dużej mierze zależało od środków materialnych i od pokonania przeszkód technicznych, związanych z lokalem, pracowniami i t. d. (i)

Na gorącym uczynku kradzieży

został przyłapany Pietruszka.—Oszust skazany na 1 rok więzienia

„Szpryngowiec" jest to złodziej mieszkaniowy, który kradnie w chwili, gdy właściciel mieszkania wychodzi ze swego domu. Szpryngowiec czeka gdzieś niedaleko zaczajony, dostaje się do cudzego domu i zwykle zbyt wiele rzeczy nie wynosi: **działa szybko, kontentuje się małym i hołduje zasadzie „duży obrót — mały zysk".**

Wczoraj taki szpryngowiec odpowiadał przed sądem grodzkim. Oczywista, że jeśli się przed sądem znalazł — to musiała go metoda na „Szpryng" zawieść.

Józef Pietruszka — oskarżony — ma już kilka wyroków za sobą. W dniu 14 lutego, gdy się oskarżony przekonał, że Franciszek Zabanowski zam. przy ul. Napiórkowskiego 55, wyszedł ze swego mieszkania — dostał się do niego tym bardziej, że wiedział, że Zadanowski wróci późno w noc.

Właśnie najspokojniej wybierał oskarżony rozmaite rzeczy — **gdy gospodarz wrócił.** „Szpryng" zawiódł z kretesem, a złodziej był tak tym pojawieniem się gospodarza zdumiony, że jak ujawnił wczoraj przewód sądowy — zagadnął Zadanowskiego: **„I poco pan wrócił?..."**

Złodziej pozwolił się po tym odprowadzić do komisariatu.

Sąd grodzki skazał go na rok i 6 miesięcy więzienia.

* * *

W drugiej sprawie w sądzie grodzkim odpowiadał **Ignacy Koniecznik,** specjalista od wyłudzania pieniędzy od poszukujących pracy. Ten żerujący na najnieszczęśliwszych oszust przez długi czas grasował bezkarnie. W dniu 22 marca wyłudził między innymi od Marii Leśniczakowej z ul. Kruczej 15 aż 50 złotych pod pretekstem wyrobienia posady.

Oczywista, że, po otrzymaniu pieniędzy, **już się więcej nie zjawił.** Po kilku dniach spotkała go za to poszkodowana i wskazała policjantowi.

W toku dochodzenia wyszło na jaw, że **Koniecznik nabrał w ten sposób 23 osoby.**

Sąd grodzki skazał go wczoraj na rok więzienia. (l)

Kipiani znów przed sądem

pod zarzutem sfałszowania weksli.—Sąd rozprawę odroczył

W sądzie okręgowym znalazł się wczoraj znów na ławie oskarżonych bohater głośnego w swoim czasie procesu o nadużycia — **Mikołai Kipiani,** Gruzin z pochodzenia, przez pewien czas urzędnik kontraktowy, który dopuścił się nadużyć przy dostawach. Kipiani został wówczas skazany na 4 lata więzienia.

W roku ubiegłym, korzystając z urlopu zdrowotnego, zabrał się Kipiani do interesów handlowych, które zakończyły się **dwiema dodatkowymi sprawami karnymi przeciwko niemu.**

Wczoraj, sprowadzony z więzienia w Sieradzu, odziany w strój więzienny i mocno posiwiały, stanął Kipiani przed sądem okręgowym **pod zarzutem fałszerstwa weksli.**

W więzieniu sieradzkim poznał się oskarżony z niejakim Jeżakiem, współwłaścicielem odlewni przy ul. Nowe Sady w Łodzi, odbywającym karę za zabójstwo, który w chwili, gdy Kipiani opuszczał więzienie na urlop, wskazał mu swego syna Longina i dał do niego polecenie.

Po pewnym czasie Longinowi Jeżakowi przedstawione zostały do wykupienia **dwa weksle na łączna sumę 125 złotych z podpisem Kipianiego.** Jeżak zapłaty odmówił, wyjaśniając, że **weksli tych nie wystawiał.** Okazało się, że podpis położył Kipiani.

Oskarżony wyjaśnił wczoraj, że **podpisał weksle z grzeczności, na prośbę Jeżaka.**

Na wniosek obrońcy oskarżonego, adw. Amstera, sąd postanowił przesłuchać dodatkowych świadków i rozprawę odroczył. (l)

Nasz reporter zanotował:

W mieszkaniu własnym otruł się jodyną 36-letni Ajzyk Mydlarz, zamieszkały przy ulicy Drewnowskiej Nr. 33.

Przybyły na miejsce lekarz pogotowia ratunkowego przepłukał desperatowi żołądek i pozostawił go w stanie osłabionym pod opieką rodziny.

★

Na ulicy Przędzalnianej jakiś osobnik napadał na przechodniów i wszczynał z nimi awantury.

Podczas interwencji policji okazało się, że był nim Stanisław Klimaszewski, zam. przy ulicy Wrześnieńskiej Nr. 13, umysłowo chory. — Furiatem zajął się lekarz pogotowia ratunkowego, przewożąc go w kaftanie bezpieczeństwa do szpitala św. Antoniego.

★

W piwiarni przy ulicy Zgierskiej 49 pchnięty został nożem w bok Henoch Szefner, zam. przy Bałuckim Rynku Nr. 3. Rannego przewieziono karetką pogotowia do szpitala. — Za nożowcami wdrożono poszukiwania.

★

32-letni Władysław Derendarz, umysłowo chory, targnął się na życie w mieszkaniu rodziców przy ulicy Szkolnej Nr. 37 na Chojnach. Desperat zażył nieznanej mieszaniny trującej. — W stanie osłabionym pozostawiono go pod opieką rodziny.

★

Na ulicy Pabianickiej najechana została przez wóz 59-letnia Anna Miller, zam. przy ul. Gołębiej Nr. 19 na Chojnach. Poszkodowana odniosła złamanie podudzia i rany głowy.

★

W mieszkaniu rodziców przy ul. Wodnej 17 na Widzewie uległo poparzeniu wrzącą wodą dwoje dzieci — 10-letnia Genowefa i 5-letni Józef Kowalscy. Oboje doznali ciężkich obrażeń cielesnych, przy czym chłopczyka przewieziono do szpitala Anny Marii.

★

Stanisław Maciejewski, zam. przy ul. Piotrkowskiej Nr. 231 doniósł policji, że z piwiarni jego, znajdującej się tamże, skradziono mu portfel ze stoma złotymi.

— Na ulicy Wólczańskiej zatrzymano niejakiego Jana Simińskiego, zam. przy ulicy Kraszewskiego Nr. 18. Od Simińskiego odebrano skrzynię mydła, pochodzącą z kradzieży. Policja wdrożyła dochodzenie.

Kronika radiowa

—:—

POBÓR PRZY DŹWIĘKACH RADIA.

W związku z odbywającym się obecnie poborem Polskie Radio, jak corocznie, rozpoczęło nadawanie specjalnego programu, przeznaczonego dla poborowych, zgromadzonych w lokalach komisyj poborowych. Program ten opracowany jest wspólnie przez Polskie Radio i Wojskowy Instytut Naukowo-Oświatowy.

W związku z tym poszczególne starostwa i zarządy miejskie przeprowadzają renowację urządzeń głośnikowych w tych lokalach poborowych, w których były dawniej zainstalowane, tam zaś, gdzie nie było dotychczas odbiorników radiowych zakładane są odbiorniki z głośnikami, a często z adapterami do reprodukcji płyt gramofonowych.

W Łodzi dzięki pomocy Rozgłośni Łódzkiej Polskiego Radia w obu świetlicach dla poborowych, zarówno przy ulicy Ogrodowej 34, jak i przy Al. Kościuszki — zainstalowano odbiorniki radiowe wraz z adapterami do nadawania muzyki mechanicznej.

Z ŁODZI NA CAŁĄ POLSKĘ.

Popularną formą zespołu wokalnego są obecnie t. zw. „revellersi", czyli trio lub kwartet męski, czy też żeński. Stosunkowo mało uwagi poświęca się natomiast duetowi, który jest jednym z najwdzięczniejszych rodzajów muzyki zespołowej.

W dniu 11 maja o godz. 19.20 usłyszymy właśnie kilka duetów Mendelssohna, Czajkowskiego i Prosnaka w wykonaniu pań: Łucji Guzowskiej i Lidii Górskiej przy akompaniamencie Karola Prosnaka. Audycję tę nadaje Łódź na wszystkie Rozgłośnie Polskiego Radia.

Jedną ze śpiewaczek, a mianowicie Łucję Guzowską usłyszymy w dniu 15 b. m. o godz. 16.05. Wykonane będą pieśni Karłowicza, Prosnaka i innych.

Z WYSTAWY MORSKIEJ W ŁODZI.

Odbyło się w posiedzenie Prezydium Zarządu Okręgu Łódzkiego Ligi Morskiej i Kolonialnej, na którym przedłożono sprawozdanie z Wystawy Morskiej w Łodzi.

Jak wynika ze sprawozdania, Wystawa w licznych, bardzo ciekawych eksponatach ilustrowała dotychczasowy dorobek Polski na morzu.

Jak wielką popularnością cieszyła się Wystawa — świadczy o tym liczba zwiedzających, która przekroczyła cyfrę sto dwuch tysięcy osób.

Należy przy tym dodać, że oprócz mieszkańców Łodzi i najbliższych miast województwa łódzkiego, zwiedziły również Wystawę wycieczki z Włocławka, Warszawy i województwa kieleckiego.

Z T-WA PRZYJACIÓŁ NAUK.

Dziś, 11-go b. m., w sali Państwowej Biblioteki Pedagogicznej (Piotrkowska 86, IIII piętro, front) odbędzie się posiedzenie połączonych sekcyj naukowych Tow. Przyjaciół Nauk z odczytem księdza doktora Augustyna Jakubisiaka p. t. „Znaczenie kryzysu determinizmu dla filozofii". Początek obrad o godz. 20-ej.

Kto nie wpłacił na Pomoc Zimową

dla bezrobotnych, mimo iż pracuje i zarabia, zasługuje na napiętnowanie. — Dziś zapadną ważkie uchwały w tej sprawie

Akcja pomocy zimowej zbliża się już ku końcowi. W ciągu pięciu miesięcy zimowych miejski komitet obywatelski prowadził w szerokim zakresie akcję pomocy dla bezrobotnych i najbiedniejszych, wydając bezpłatne obiady, t. zw. suche porcje żywnościowe, opał, odzież. Mimo, iż rozmiary świadczeń społeczeństwa były w roku bieżącym zmniejszone — zakres pomocy był znacznie większy, aniżeli w roku ubiegłym.

Jak stwierdza jednak wydział wykonawczy komitetu, nie **wszyscy mieszkańcy Łodzi wywiązali się ze swego obowiązku społecznego.** Znaczna część społeczeństwa wpłaciła świadczenia w ustalonej wysokości i punktualnie, w zrozumieniu celu i wielkich potrzeb mas Byli jednak i tacy, **którzy mimo wielokrotnych imiennych, bezpośrednich oraz publicznych wezwań, uchylili się od spełnienia obowiązku obywatelskiego.** Nie wpłacili ustanowionych składek, a swą obojętność dla akcji posunęli tak daleko, że **nie odpowiadali nawet na monity, nie wykazali minimum dobrej woli.**

W związku z tym komitet, odpowiedzialny przed społeczeństwem za przebieg akcji, **postanowił wykorzystać wszelkie, pozostające w jego dyspozycji środki, w stosunku do opornych. Postanowił napiętnować i ukarać złą wolę, okazaną w tak ważnej dla państwa i społeczeństwa akcji.**

W związku z tym na dziś, na godz. 6 po poł. zwołane zostało do sali obrad rady miejskiej **ogólne zebranie przedstawicieli instytucji oraz działaczy społecznych, reprezentujących wszystkie odłamy społeczeństwa.** Na zebraniu tym komitet złoży sprawozdanie z wyniku akcji zbiórkowej, z wykonania uchwał w sprawie publikowania nazwisk opornych, a równocześnie **zapadną ważkie uchwały o represjach, jakie zastosowane będą wobec tych, którzy swego obowiązku nie spełnili.** (i)

Skrzynka do listów

Do Redakcji „Republika"
w Łodzi.

W numerze poniedziałkowym dnia 9 maja r. b. ukazała się wiadomość p. t. „Schody zerwały się". Wiadomość ta głosi o zerwaniu się schodów w domu przy ul. Dąbrowskiej 3, gdzie uległa wypadkowi lokatorka tego domu 46-letnia Marianna Cympel. Poszkodowana odniosła rany głowy i przedramienia.

Uprzejmie proszę Redakcję o sprostowanie niniejszej wiadomości i jako właściciel domu przy ul. Dąbrowskiej 3 stwierdzam, że poszkodowana Cympel, schodząc ze chodów potknęła się i spadła z kilkunastu stopni. Do rannej wezwano pogotowie Czerwonego Krzyża. Schody w moim domu nie zawaliły się i są w należytym porządku.

Z poważaniem
J. Bartczak.

Łódź, dnia 10 maja 1938 r.

Niezwykły trick złodziejski

Zamienił papier na sztukę materiału włókienniczego

Do władz bezpieczeństwa wpłynął wczoraj meldunek o **niezwykłym oszustwie.**

Josek Wajnstajn, współwłaściciel domu ekspedycyjnego przy ul. Piotrkowskiej 60 zameldował, że wczoraj od jednej z firm, z którymi jest stale w kontakcie, otrzymał do wysłania na prowincję paczkę, zawierającą sztukę towaru. Nie upłynęło pięciu minut od chwili, gdy specjalny tragarz paczkę złożył w ekspedycji, jak **przyszedł inny człowiek i oświadczył, że towar został przesłany przez pomyłkę i że przynosi paczkę właściwą.** To mówiąc, człowiek położył na stole w kantorze firmy **nową paczkę, a starą zabrał.**

Dopiero po kilku godzinach Wajnsztajn stwierdził, że **w tej drugiej paczce, zamiast materiału włókienniczego jest papier.**

Sztuka w ten sposób wyłudzona przez nieujawnionego dotąd oszusta warta jest 300 zł.

Władze poszukują sprawcy tego niezwykłego tricku. (l)

Nieście pomoc najbiedniejszym

Z sali odczytowej

Produkcja sztucznych włókien z białka

Odczyt inż. St. Grosberga w Stow. Techników Polskich

W sali Stowarzyszenia Techników wygłosił inż. Stanisław Grosberg wysoce interesujący odczyt n. t. „Produkcja sztucznych włókien z białka". Prelegent potrafił z jednej strony w sposób przystępny, niemal popularyzatorski, przedstawić całokształt na całym dziś świecie czynionych wysiłków nad stworzeniem sztucznego włókna, z drugiej zaś strony dał wiele materiału ściśle naukowego i technologicznego, mogącego niewątpliwie żywo zainteresować każdego chemika.

Postaramy się z odczytu tego — by użyć zwrotu chemicznego — „strącić" osad wiadomości ogólnych. Pozwolą one na wniknięcie w tę niezwykle ciekawą dziedzinę i na zrozumienie bodaj w najogólniejszych zarysach, jak to można nietylko z mleka, ale nawet z rycyny, z rybich odpadków, z drzewa, albo z jednego i drugiego, wyrabiać materiały i nosić ubrania i płaszcze.

Są dwa wielkie źródła, z których czerpie przemysł włókien zastępczych: **celuloza i białko.** Celulozę otrzymuje się z drzewa. Białko jest fundamentem każdego ciała organicznego i występuje w naturze w postaciach najrozmaitszych.

Produkty z celulozy — dobrze nam znany, **sztuczny jedwab, vistra i t. d.** — mają na celu przede wszystkim zastąpienie bawełny. Nitka ciągła sztucznojedwabna, lub przędziwo cięte, z którego się wyrabia przędzę miękką noszącą różne nazwy — te i inne produkty, powstałe z celulozy, nie farbują się w ten sam sposób jak wełna i nie mają jej własności cieplnych.

Wełna pod względem chemicznym stanowi również **białko.** I dlatego, w poszukiwaniu namiastki, zwrócono się oczywiście do **surowców białkowych.** Już w roku 1904 otrzymuje **Dr. F. R. Todehaupt** patent na produkcję sztucznego włókna z kazeiny. To samo, co przed dwoma zaledwie laty, z zachowaniem tak ścisłej tajemnicy, po tylu latach mozołu, uzyskał Włoch Feretti — już niemal osiągnął przed 34 inny uczony. Nie udało mu się jednak przezwyciężyć trudności technicznych i założone już przezeń towarzystwo zostało szybko zlikwidowane. **Sam Todehaupt zmarł w roku 1919.**

Wynalazek Ferettiego jest opisany dokładnie w patencie francuskim z roku 1936. W wielu krajach patent ten został nabyty, gdzieindziej produkowana jest wełna sztuczna według własnych patentów.

Prelegent podał przebieg fabrykacji lanitalu, której punktem wyjścia jest odtłuszczone mleko i jego przetwór — kazeina. Tutaj dowiedzieliśmy się o pewnego rodzaju curiosum. **Dr. Antonio Feretti nie jest naukowcem.** Pracował jako technik w zakładach **sztucznego jedwabiu.** I dlatego, gdy był w trakcie laboratoryjnych prób nad swym lanitalem, może bezwiednie traktował kazeinę w sposób podobny, jak się traktuje celulozę. **Czynił w trakcie tych prac takie próby, które były sprzeczne zupełnie z teorią,** ale pokrewne metodom przy uzyskiwaniu z celulozy przędziwa lub przędzy. I ta właśnie, przeciwna teorii droga naśladownictwa produkcji jedwabiu wiskozowego dała rezultaty!

Sukces Ferettiego dał impuls do szukania sposobów **produkcji włókien białkowych,** opartych na innych surowcach prócz mleka. Uczeni zwrócili się przede wszystkim do **świata roślinnego,** produkującego wielkie ilości białka. I tutaj prelegent zwrócił uwagę na duże możliwości Polski w tej dziedzinie. **Makuchy rzepakowe** i inne, które Polska wywozi, mogą być, a nawet częściowo już są, **surowcem, z którego powinno się udać fabrykować wełnę.** Makuchy, czyli wytłoczyny z nasion, zawierają 30—45 proc. białka. **Makuchy rycynowe** — trujące nawet dla bydła, są również poważnym surowcem do wyrobu kazeiny roślinnej. Również z arachidów, czyli t. zw. popularnie **„fistaszków",** można produkować kazeinę, narazie używaną do fabrykacji kleju. Najpoważniejszą jednak rośliną, z której produkuje się wiele artykułów jest **soja,** stosunkowo łatwa w opracowaniu i w przeróbce na galalit (z kazeiny), a dająca tak wielkie zastosowania, że sam Ford uprawia obecnie soję w wielkim zakresie. Dwa wielkie przedsiębiorstwa produkują białko z t. zw. śrutu sojowego w skali przemysłowej.

W Niemczech, gdzie jedwab sztuczny, zwany **Zellstoff,** jest b. szeroko stosowany, a gdzie zastępczego włókna białkowego nie udało się wytworzyć — czynione są próby zastosowania do produkcji tego włókna białka rybiego. Używane są do tego ryby niejadalne, z których wyrabiana jest mąka rybia. Jak podają pisma fachowe, Niemcy mają w próbach włókno składające się z 20 procent białka rybiego i 80 proc. wiskozy, przyczym warstwa białkowa jest na wierzchu i powoduje charakterystyczną dla wełny kędzierzawego surogatu i zachowanie na barwniki.

Niemcy, nie mogąc się poszczycić powodzeniem w dziedzinie fabrykacji sztucznej wełny z kazeiny, czynią poza tym najrozmaitsze próby w samym włóknie celulozowym. Między innymi udało im się jakoby tak zmienić jego strukturę wewnętrzną, że zawiera ono, jak wełna, **pęcherzyki powietrza** i że daje się je nawet barwić tymi samymi barwnikami, co wełnę. Są to jednak próby. Narazie tylko jeden lanital wszedł w fazę produkcji przemysłowej.

Wełna z mleka, ubranie z soi, materiał z „ryb"... Te kwestie wyjaśnił nam inż. Grosberg w swoim bardzo interesującym odczycie.

Gl.

Kurier Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA" z dnia 11 maja 1938 r.

Podatek dochodowy

w różnych krajach

W jednym z ostatnich zeszytów „Polski Gospodarczej" znajdujemy ciekawą tablicę zestawiającą skalę podatku ośmiu państw europejskich i Stanów (opracowanie W. Mikuśkiewicza).

Okazuje się, że przy kwocie dochodu rocznego zł. 1501, będącej u nas już początkiem kwoty opodatkowania ze stawką 2.9 proc. — wzgl. dla dochodów z pracy 1 proc. — w Stanach i Anglii nie ma jeszcze wogóle podatku, we Francji nie ma jeszcze podatku od dochodu z pracy. Natomiast w Czechosłowacji 5.4 wzgl. 4.5 proc., we Francji (od dochodu z przemysłu — 7 proc.), we Włoszech — płaci się 9.41, wzgl. 15.41 procent!

Przy dochodzie 7.000 zł. (u nas podatek — 6.4 wzgl. przy dochodzie z pracy 6.8 proc.), w Stanach mamy jeszcze swobodę podatkową, w Anglii natomiast płaci się już 15.2 wzgl. 12.9 proc., w Niemczech — 6.6 i 9.8 proc., w Czechosłowacji — 13 i 10.4 proc., we Francji — 16.45 wzgl. 9.45 proc., w Italii — 10.6 wzgl. 16.6 proc.

Nie przytaczając dalszych danych w ciekawej zresztą tablicy — zaznaczamy, że najwyższą stopą w Polsce jest 50 procent, które się płaci od dochodu dwumilionowego, a przy dochodach z pracy — już od dochodu 192.001 zł. Najwyższa stopa niemiecka wynosi 40 proc. przy dochodzie 134.810 zł., angielska — 60.7 proc. przy dochodzie — 1.318.500 zł., USA — 75.7 proc. przy dochodzie — 26.356.000 zł., francuska — 50 wzgl. 43 proc. przy dochodzie 234.300, italska — 18, wzgl. 24 proc. przy dochodzie 210 tys. zł.

Można w świetle danych owej tablicy zgodzić się z wieloma wnioskami jej autora, idącymi mniej więcej w takim kierunku: Ustawodawstwo polskie traktuje dochody najniższe, zwłaszcza pochodzące z pracy, liberalniej, niż szereg innych ustawodawstw. Również opodatkowanie dochodu średniego należy w Polsce do najniższych. O ile chodzi o dochody najwyższe—charakterystyczne jest, że poza USA — we wszystkich krajach porównywanych, w Polsce jest najwyższą kwota, przy której kończy się wzrost stawki; łagodzi to ostrość progresji polskiej. Na ogół sytuacja dochodów z pracy należy do niekorzystnych.

Podając tę garść danych musimy oczywista przestrzec przed budowaniem zbyt pochopnych wniosków porównawczych. Sama taryfa podatkowa mówi jeszcze bowiem bardzo mało. Przede wszystkim mechaniczne przerachowanie sum nominalnych taryfy wedle równi walutowej jest niewystarczające, konieczna byłaby korrektywa uwzględniająca siłę nabywczą pieniądza. Dalej nader istotna jest struktura dochodów danego kraju: rozmiary i podział dochodu. Przy naszej swoistej budowie „piramidy" dochodu społecznego — opodatkowanie dochodu od złotych 1501 rocznie oznacza bardzo szeroką bazę podatkową. Tak samo ostra progresja cechująca naszą skalę — zwłaszcza w odniesieniu do dochodu z pracy — oznacza stosunkowo większy nacisk podatkowy na klasę dochodów „odbijających" się od dna; ma to istotne znaczenie dla problemu kapitalizacji. Istotną jest dalej rola podatku dochodowego w całości opodatkowania w danym kraju — najistotniejszą jest może pod kątem widzenia rozwoju gospodarczego całość publicznego obciążenia; istotne jest także globalne obciążenie świadczeniami publicznymi budżetów poszczególnych grup, budżetów produkcyjnych i konsumpcyjnych. Wreszcie wśród szeregu innych elementów — porównalność skal podatku dochodowego zawisła także od budowy samej ustawy (chodzi więc m. inn. o zagadnienie definicji pojęcia dochodu, zakresu potrącalności wydatków i strat, amortyzacji, przyjętego systemu ulg wzgl. obciążeń z tytułu sytuacji rodzinnej, o zagadnienie komulacji dochodu ulegającego opodatkowaniu etc.); nie bez znaczenia jest także i praktyka, wiekszy lub mniejszy liberalizm wymiarowy.

az.

NA ŚWIATOWYCH RYNKACH BAWEŁNY

Przed ogólną obniżką cen. — Wszystko zależy od posunięć Roosevelta.- Obostrzone warunki kupna-sprzedaży

Na rynku bawełny indyjskiej dała się zaobserwować lekka zwyżka cen w granicach od 5 do 6 punktów. Zwyżka ta, zdaniem agentów firm zagranicznych posiada wszelkie cechy trwałej. Przemawia za tym zwiększenie popytu oraz zakupy zbrojeniowe.

Tymczasem w Łodzi w sferach zainteresowanych wytworzył się nastrój wprost przeciwny.

Łódź nie tylko nie obawia się haussy, ale kalkuluje i gra na baisse surowców, w szczególności zaś na baisse surowca indyjskiego.

Importerzy łódzcy uważaja obecny parytet bawełny amerykańskiej i indyjskiej za wysoce dla bawełny indyjskiej niekorzystny. Zdaniem łódzkich sfer przemysłowych dla Indii jedynym rozwiązaniem obecnej sytuacji jest planowa obniżka cen w granicach do 20 proc., a więc ustalenie cen w poprzedniej relacji do bawełny amerykańskiej.

Drugim czynnikiem, który, zdaniem łódzkich sfer zainteresowanych wywołać może ogólną obniżke cen surowców na rynkach zagranicznych jest rozpoczynający się kryzys w przemysłach zagranicznych, kurczenie się produkcji włókienniczej w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej, w Belgii, Francji itd., co pociągnąć musi za sobą poważne zmniejszenie się popytu. Kształtowanie się sytuacji zależy jednak w pewnej mierze od posunięć rządu Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej. Od rzucenia na rynek zmagazynowanej w ogromnych ilościach bawełny zależny jest poziom cen i notowania nie tylko w Nowym Jorku, ale i na innych giełdach, w pierwszym rzędzie na giełdzie Liverpoolskiej. Brak dokładnych informacyj w tej dziedzinie dezorientuje łódzki rynek surowcowy.

Obroty w kwietniu rb w stosunku do obrotów z kwietnia roku ubiegłego **zmniejszyły się o blisko 20 procent.**

Do niekorzystnych objawów na rynku zaliczyć należy również obostrzenie warunków tranzakcyj surowcowych przez zagranicznych dostawców. Firmy zagraniczne, w związku z niewykupywaniem przez Łódź starych kontraktów zamierzają, zdaniem naszych informatorów, **zaprowadzić nowy warunek przy zawieraniu tranzakcji, a mianowicie obowiązek wykupywania surowca w ciągu 30 dni od chwili jego przybycia.** Jest to warunek ciężki obostrzający stan dotychczasowy, termin bowiem wynosił minimum trzy miesiące, a niejednokrotnie był nawet znacznie dłuższy.

Jeżeli chodzi o kształtowanie się cen na rynku bawełny amerykańskiej, to w dniach ostatnich kursy uległy pewnym nieznacznym wahaniom, w kierunku zniżkowym w granicach od 3 do 5 punktów. (h)

Bank Polski w kwietniu

Zapas złota powiększył się o 0,9 milionów zł.

W kwietniu r.b. zapas złota w Banku Polskim powiększył sie o 0,9 mil. do 439,3 mil. złotych; stan pieniędzy zagranicznych i dewiz zmniejszył się o 3,9 mil. złotych do 14,5 milionów zł.

Portfel wekslowy powiększył się o 27,6 milionów do 633,7 milionów zł portfel zdyskontowanych biletów skarbowych wzrósł o 1,6 mil. zł do 42,8 mil. złotych stan pożyczek zabezpieczonych zastawami zwiększył sie o 8,9 milionów do 32,8 milionów złotych. W rezultacie ogólna suma wykorzystanych kredytów wzrosła o 38,1 mil. do 709,4 mil. zł.

Zapas polskich monet srebrnych i bilonu zmniejszył się o 14,1 milionów do 33,4 miliony złotych.

Natychmiast płatne zobowiązania Banku obniżyły się o 6,2 mil. do 224,2 miliona złotych.

Obieg biletów bankowych wzrósł o 34,2 mil. do 1,141,0 mil. złotych. Pokrycie złotem wynosi na 30 kwietnia 34,73 procent.

Uroczystości przemysłowe w Łodzi

odbędą się w sobotę, dnia 14 b. m.—Poświęcenie kamienia węgielnego Biblioteki im. Marszałka Piłsudskiego oraz poświęcenie fabryki „Polana" w Pabianicach.—Organizacja Instytutu Włókienniczego w Łodzi

Jak już donosiliśmy w sobotę dnia 14 maja b r., odbędą się w Łodzi i w Pabianicach uroczystości, na które zostali zaproszeni przedstawiciele Rządu z p. Premierem dr. Sławoj-Składkowskim oraz wicepremierem inż. Kwiatkowskim na czele.

Uroczystości w których wezmą udział zaproszeni goście warszawscy i łódzcy, zapoczątkuje **poświęcenie kamienia węgielnego Biblioteki im. Marszałka Piłsudskiego,** którą ufundował Związek Przemysłu Włókienniczego w P.P. dla utrwalenia pamięci Wskrzesiciela Polski Marsz. Józefa Piłsudskiego. Na placu budowy Biblioteki nastąpi powitanie gości przyjezdnych przez przedstawicieli władz i sfer gospodarczych przyczem przedstawiciele miejscowi proszeni są o stawienie się na wymienonym wyżej miejscu **najpóźniej o godz .10.20 rano.**

Następnie goście wyjadą do Pabianic gdzie uczestniczyć będą w **poświęceniu fabryki S.A. „Polana",** która jest pierwszą w Polsce placówką produkującą syntetyczną wełnę t. zw. lanital, poczem zwiedzą również w Pabianicach zakłady przemysłowe f-my Krusche i Ender. Poświęcenia zarówno Biblioteki jak i „Polany" dokona J.E. ksiądz biskup dr. Włodzimierz Jasiński.

Z kolei Izba podejmie gości śniadaniem, które odbędzie się w gmachu jej i w którym wezmą udział obok gości z Warszawy przedstawiciele władz lokalnych oraz świata gospodarczego, a ponadto przedstawiciele ambasady włoskiej oraz goście zagraniczni. W czasie pobytu przedstawicieli Rządu w Łodzi przewidziane są rozmowy czynników resortowych z przemysłowcami zainteresowanymi w **podjęciu inwestycji na terenie C.O.P-u.**

Równocześnie w ramach powyższych uroczystości nastąpi ukonstytuowanie się Komitetu Wykonawczego dla **organizacji Instytutu Włókienniczego w Łodzi,** na który to cel Izba Przemysłowo-Handlowa w Łodzi zgodnie z powziętą na Plenarnym Zebraniu odbytym w dniu 23 marca 1938 r. uchwałą, wyasygnowała kwotę zł. 100.000.

Prezydium Komitetu Budowy Domu-Pomnika Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi podaje do wiadomości, iż uroczystość poświęcenia wykończonej części gmachu Domu-Pomnika nie odbędzie się w dniu 14 b.m. — jak zostało podane w prasie.

Uroczystość ta odbędzie się w czasie późniejszym, o czym nastąpi specjalne powiadomienie.

Zryczałtowanie podatku dochodowego

Opinie i postulaty sfer gospodarczych

W związku z wejściem w życie noweli do ustawy o państwowym podatku dochodowym, upoważniającej ministra skarbu do poboru podatku dochodowego od drobnych płatników w formie ryczałtu, bez ustalenia sum dochodu w każdym poszczególnym przypadku, Ministerstwo Skarbu przystępuje już obecnie do opracowania rozporządzenia wykonawczego do tej noweli.

W związku z powyższym, Izba Przemysłowo-Handlowa w Łodzi, celem uzyskania podstaw do wydania opinii w przedmiocie konstrukcji przepisów wykonawczych o ryczałcie, zwróciła się do szeregu związków gospodarczych z prośbą o nadesłanie swoich uwag w powyższej sprawie.

Szereg stowarzyszeń gospodarczych wysłał już swoje uwagi w powyższej sprawie Izbie Przemysłowo-Handlowej.

Stanowisko tych stowarzyszeń, reprezentujących opinię średniego kupiectwa jest następujące:

Ryczałt podatku opierać się winien nie na automatycznie przedłożonym wymiarze podatku z r. 1938, lub też na wymiarze z r. 1937-38, lecz na dobrowolnej ugodzie płatnika przeprowadzonej z urzędem skarbowym w płaszczyźnie faktycznych możliwości płatniczych.

Z ryczałtu korzystać winni płatnicy czerpiący swój dochód z jednego źródła dochodu. Dochód bowiem z kilku źródeł dochodu zawsze stanowić będzie różnorakie podstawy wymiaru i dotyczyć będzie w przeważającej części nie drobnych płatników.

Byłoby rzeczą pożądaną, aby połączono ryczałt podatku dochodowego z ryczałtem podatku obrotowego, oczywiście dla tych płatników, którzy opłacają podatek obrotowy w tej formie. Stanowiłoby to pierwsze spełnienie postulatu ujednolicenia podatkowych nakazów płatniczych.

Ryczałt podatku dochodowego należałoby ustalić na lat 2. Okres dłuższy mógłby spowodować często pokrzywdzenie płatników, a to wobec zmiennej koniunktury i mających w tym okresie wejść zmian zasadniczych w zakresie samego przedsiębiorstwa, jak i jego dochodowości. W każdym razie płatnikowi winny przysługiwać zniżki na skutek zmiany położenia materialnego i rodzinnego (art. 27 i 29 ustawy o podatku dochodowym) nawet w okresie dla którego ryczałt został ustanowiony.

Jako granica górna dochodu ustanowiona być winna kwota zł. 5.000 rocznie od której podatek — jako górna również granica równać się winna sumie zł. 250.

Terminy płatności ustalone być winny w ten sposób, by 50 proc. płatne były do 31. III. roku podatkowego oraz drugie 50 proc. do 1. X. roku podatkowego. (y)

Giełda pieniężna

Warszawa, 11 maja.

Na dzisiejszym zebraniu giedły walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja była utrzymana, przy obrotach małych. Notowano: Amsterdam 294.30, Bruksela 89.35, Helsingofrs 11,69 Londy 26,41, Nowy Jork 5.30,13, Nowy Jork kabel 5.30,5, Paryż 14,87, Praga 18,47 Sztokholm 136.20, Zurych 121.35.

Bank Polski płacił za dolary amerykańskie 5.26,50 kanadyjskie 5.24, floreny holenderskie 293.30, franki francuskie 14.57, szwajcarskie 120.85, belgi belgijskie 89.10, funty angielskie 26.32, palestyńskie 25.95, guldeny gdańskie 99,75 korony czeskie 10, duńskie 117.40, norweskie 132.05, szwedzkie 135.55, liry włoskie 21.60, marki fińskie 11.25, niemieckie 99. niemieckie srebrne 110.

AKCJE — Na rynku akcyjnym tendencja była utrzymana, przy obrotach ograniczonych. Notowano: Bank Polski 116.75, Węgiel 29 — 28.50, Llipopy 74 50 — 75, Modrzejów 14.10 — 14, Norblin 85, Starachowice 37.75.

PAPIERY PROCENTOWE — Dla papierów procentowych tendencja była niejednolita, przy obrotach bardzo małych. Notowano: 3 proc. inwestycyjna I em. 82.25, II em. 82,75, seria 91 4 proc dolarowa 41.50 4 i pół proc. wewnętrzna 65.25, 4 proc. konsolidacyjna 68.75, 68,88, drobne odcinki 68,25 5 proc konwersyjna 70.50, 4 i pół proc listy ziemskie 64.25 — 46.75 4 i pół proc listy ziemskie poznańskie seria L 63.50, 5 proc Warszawy z r. 1933 74.50 — 74,25 5 proc Warszawy z r. 1933 72.38 drobne odcinki 72,25 — 72.75, 5 proc Warszawy z r. 1936 70.75, 8 proc poż. szkolna m. Warszawy 77.

W obrotach prywatnych: 3 proc. renta ziemska odcinki po 1000 zł 54 — 54.50, po 500 zł 54.75, po 100 zł 64, Rudzki 10.50 w płaceniu.

Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ.

Na wczorajszym zebraniu giedowym w Łodzi notowano: dolarówka 42.00, poż. inwestycyjna II em. 82.80, poż. konsolidacyjna 69.00, poż. wewnętrzna 65.00, poż. konwersyjna 70.50—70.00, Bank Polski 116.50 — 116.00, 5 proc. L. Z. Łodzi 1933 r. 64.25—64.00. Tendencja utrzymana.

Z GIEŁDY ZBOŻOWEJ.

Wszystkie notowania bez zmiany. Tendencja spokojna.

Kursy porównawcze walorów

Warszawa, 10 maja

Nazwa papieru	Dziś	Wczoraj	Przed mies.	Przed rokiem
3% Inw. I. em.	82.25		81.75	64.50
4½% Wewn	65.25	65.—	64.75	
5% Konwers.	70.50		69.50	59.—
Dolarówka	41.50	41.75	41.88	37.50
4½ L. Ziem.	64.75	64.63	63.75	51.75
5% L.Warsz. 1933	72.38	72.—	70.75	
5% L. Łódz. 1933	64.—		63.75	51.25
Bank Polski	116.75	116.50	113.50	101.50
Lilpop	75.—	74.25	69.50	12.25
Żyrardów		58.75		43.75

NOTOWANIA BAWEŁNY
z dnia 9-go maja 1938 roku.

NOWY JORK: Loco 8.67, maj 8.62, czerwiec 8.64, lipiec 8.67, sierpień 8.67, wrzesień 8.67, październik 8.68, listopad 8.69, grudzień 8.71, styczeń 8.72, luty 8.74, marzec 8.78.

NOWY ORLEAN: Loco 8.84, maj 8.75, lipiec 8.81, październik 8.83, grudzień 8.85, styczeń 8.87, marzec 8.92.

LIVERPOOL: Loco 4.71, maj 4.59, czerwiec 4.63, lipiec 4.66, sierpień 4.70, wrzesień 4.73, październik 4.76, listopad 4.78, grudzień 4.80, styczeń 4.82, luty 4.84, marzec 4.88, kwiecień 4.88, maj 4.91.

„Giza": Loco 6.92, maj 6.25, lipiec 6.43, wrzesień 6.45, październik 6.59, listopad 6.59, styczeń 6.65, marzec 6.72.

Egipska: Loco 7.62.

Upper: Loco 5.60, maj 5.57, lipiec 5.62, wrzesień 5.62, październik 5.67, listopad 5.72, styczeń 5.77, marzec 5.82.

BREMA: Loco 10.62, lipiec 9.93, październik 10.21, grudzień 10.33, styczeń 10.39, marzec 10.47.

ALEKSANDRIA. Sakellaridis: Maj 12.08, lipiec 12.20, listopad 12.87, styczeń 13.01.

Giza: Maj 11.78, lipiec 11.86, listopad 12.22, styczeń 12.28.

Ashmouni: Czerwiec 9.64, sierpień 9.68, październik 9.94, grudzień 9.96, luty 10.00.

Wieści sportowe

Dziś mecz 2 teamów Polski w Sosnowcu

Kraków, 10 maja.

W wyniku relacyj, jakie otrzymał kapitan związkowy PZPN p. Kałuża z meczu Warta — Wisła w Poznaniu, powołany został dodatkowo na treningowy mecz dwu teamów Polski w Sosnowcu środkowy pomocnik Warty Danielak. Łącznie zatym w meczu w Sosnowcu, który się odbędzie dzisiaj, weźmie udział 27 piłkarzy. Danielak debiutował już w reprezentacji Polski przeciwko Bułgarii, lecz nie wyrósł jeszcze na tak klasowego środkowego pomocnika, jakim był swego czasu Cikowski, później Kotlarczyk czy Wasiewicz, a w obecnej sytuacji nie jest lepszym niż Nytz, który ma już rutynę kilku spotkań międzypaństwowych.

Reprezentacja Łodzi na mecz z Zagłębiem

Kpt. Zw. Ł.Z.O.P.N. p. Otto, ustalił następujący skład reprezentacji piłkarskiej Łodzi na mecz z Zagłębiem o puchar Pana Prezydenta w dniu 22 b. m. — bramka: Andrzejewski (ŁKS), Lass — Ł.T.S.G., obrona: Karasiak (ŁKS), Kudelski (SKS), pomoc: Chojnacki, Pilc (UT), Nowiszewski (Widzew), atak: Królasik (UT), Kudelski (Wima), Lewandowski (ŁKS), Lubczyński (S.K.S.) i Świętosławski (UT). Rezerwa: Rudnicki (Ł.K.S.).

— Zarząd Ł.Z.O.P.N. postanowił wyrazić podziękowanie wszystkim graczom łódzkim, reprezentującym barwy Łodzi w meczu ze Lwowem. Skład reprezentacji na mecz z Zagłębiem jest niemal ten sam co przeciwko Lwowowi.

Konferencja piłkarzy w sprawie Rady Sportowej

W poniedziałek wieczorem odbyła się zwołana przez Ł.Z.O.P.N. konferencja przedstawicieli klubów piłkarskich w sprawie powołania do życia Rady Sportowej przy łódzkim związku piłkarskim. W konferencji wzięło udział 40 delegatów klubowych.

Po zagajeniu zebrania przez prezesa nacz. Konopkę, wywiązała się obszerna dyskusja, w rezultacie której przyjęto regulamin mającej powstać Rady Sportowej, przedłożony przez Ł.Z.O.P.N., niemal bez zmian.

Do Rady wejdą przedstawiciele wszystkich klubów zrzeszonych w Ł.Z.O.P.N. oraz działacze sportowi zaproszeni przez zarząd Związku. Pierwsze posiedzenie Rady Sportowej odbędzie się w najbliższym czasie. Z ramienia Okręgowego Urzędu W.F. i P.W. w konferencji wziął udział kpt. Ostapowicz, stały delegat Urzędu przy ŁZOPN.

Walki eliminacyjne przed meczem Francja — Polska

W związku z meczem bokserskim Polska—Francja, w dniu 16 czerwca organizuje PZB. eliminacje we wszystkich wagach. Odbyć się one mają w dniu 4 czerwca, a walczyć mają następujący zawodnicy: JASIŃSKI—CZERWIŃSKI, KOZIOŁEK — SOBKOWIAK, CZORTEK — JANOWCZYK, KOWALSKI — WOŹNIAKIEWICZ, KOLCZYŃSKI — JAŃCZAK, PISARSKI—OŻAREK, SZYMURA—KAROLAK i PIŁAT—DOROBA.

Miejsce spotkań eliminacyjnych nie zostało jeszcze wyznaczone.

Szosowe mistrzostwa województwa łódzkiego

W niedzielę, 15-go b. m., odbędą się na trasie Pabianice — Łask — Zduńska Wola — Sieradz mistrzostwa szosowe województwa. Półmetek mieścić się będzie 6 klm. za Sieradzem. Mistrzostwa odbędą się na dystansie 100 klm., przy czym wyścig odbędzie się na czas (start każdego kolarza co 2 minuty). Wyścig rozpocznie się o godz. 9-ej rano z przed Parku Wolności w Pabianicach.

W wyścigu startować może po dwuch zawodników z każdego klubu (mistrz i wicemistrz).

Wajsówna i Kwaśniewska w reprezentacji na mecz z Poznaniem

W najbliższą niedzielę, 15 b. m., odbędzie się w Poznaniu kobiecy mecz lekkoatletyczny między reprezentacją Łodzi a poznańskim A. Z. S. Do reprezentacji Łodzi zostały wyznaczone następujące zawodniczki: Wajsówna (Boruta), Kwaśniewska (ŁKS), Pacówna (TFSJ), Kamińska Głażewska, Majchrzakówna, Słomczewska i Janicka (ŁKS), Noskiewiczówna (ŁKS) i Wodnicka (Zjednoczone).

Wyjazd drużyny łódzkiej nastąpi w sobotę o godz. 15.30 z dworca Kaliskiego. (Zbiórka zawodniczek o godz. 15-ej). Kierownikiem drużyny będzie p. A. Miller.

Mecz Łódź — A.Z.S. odbędzie się po raz piąty z rzędu o puchar Związku Akademickiego w Poznaniu. Obecny mecz zadecyduje o zdobyciu pucharu na własność przez jedną z reprezentacyj, gdyż dotychczas puchar dwukrotnie zdobyła Łódź i dwukrotnie A.Z.S.

Mała ilość kandydatów na kurs przodowników lekkoatletycznych

W dniu 16 b. m. miał się rozpocząć w Łodzi 3-tygodniowy skoszarowany kurs dla przodowników lekkoatletycznych, organizowany przez Okręgowy Ośrodek W.F. i P.W. Kwatery i wyżywienie na kursie mają być bezpłatne. Tymczasem mimo, że termin zgłoszeń już upłynął, na kurs zostało zgłoszonych przez łódzkie kluby lekkoatletyczne tylko 5 kandydatów. Ł.O.Z.L.A. postanowił przedłużyć termin zgłoszeń do dnia dzisiejszego włącznie.

Zgłoszenia w sekretariacie Ł.O.Z.L.A., przy ul. Przędzalnianej 68 od godz. 19—20.

Ciągnienie premii Poż. Inwestycyjnej I em.

Pierwsza liczba onacza Nr. serii, druga — Nr. obligacji.

Po 500 zł.: 56—44 70—43 76—44 264—22 303—13 355—22 444—3 477—13 501—22 614—44 704—50 824—9 88—46 920—25 977—25 955—43 983—50 1043—22 1076—44 1300—9 1305—13 1350—29 1442—43 1480—44 1603—22 1653—43 1684—37 1686—13 1967—22 2034—25 2131—9 2135—37 2174—22 2197—22 2284—3 2410—29 2423—37 2403—50 2426—50 2465—43 2499—25 2508—29 2533—50 2530—37 2580—44 2612—43 2748—29 3575—43 3599—25 3611—46 3616—25 3176—3 3205—44 3995—33 3505—29 2805—46 2899—25 3050—34 3139—44 3660—22 3653—9 3720—29 3754—13 3780—46 3782—29 3826—46 3917—44 3977—3 3997—43 4116—46 4200—29 4216—50 4221—22 4262—22 4452—13 4555—9 4670—3 4700—25 4750—37 4811—44 4829—3 4858—22 4877—3 4914—44 5038—13 5178—37 5183—37 5232—46 5246—43 5398—9 5474—29 5540—37 5619—9 5730—22 5789—44 5930—29 5981—13 6034—44 6156—3 6230—9 6254—37 6298—43 6333—25 6509—46 6341—43 6620—46 6655—44 6752—43 6785—46 6807—46 6876—37 6865—43 6899—37 7023—43 7051—37 7092—37 7260—13 7482—43 7557—46 7560—9 7723—3 7737—37 7928—25 7964—37 8065—50 8120—37 8321—37 8342—25 8370—43 8431—29 8484—29 8495—37 8545—9 8661—25 8696—3 8733—37 8832—44 8891—44 8891—13 8915—13 8983—44 9099—44 9056—50 9082—25 9129—43 9131—50 9276—3 9348—46 9399—29 9554—25 9562—25 9583—3 9606—46 9705—9 9767—25 9790—37 9815—43 9882—22 9903—43 9984—13 10057—22 10158—3 10157—13 10166—29 10157—9 10256—25 10301—13 10401—9 10256—25 10301—13 10401—9 10462—46 10505—25 10618—13 10644—44 10647—22 10771—19 10760—3 10772—37 10831—37 10897—50 10900—29 10905—44 10959—43 11001—9 11106—29 11146—13 11179—46 11279—89 11279—3 11374—25 11380—50 11410—29 11422—13 11453—25 11624—22 11685—9 11870—43 12105— 12154—50 12173—50 12198—50 12185—25 12222—50 12213—37 12252—50 12313—22 12302—29 12341—43 12351—3 12375—22 12348—9 12493—46 12429—9 12530—25 12571—44 12577—13 12584—9 12686—3 12764—25 12802—50 12816—46 12876—9 13034—37 13176—46 13313—3 13341—43 13359—22 13419—29 13628—46 13651—37 13678—3 13842—50 13847—46 13934—29 13947—9 14002—44 14051—29 14092—13 14122—44 14109—9 14351—44 14362—50 14416—13 14427—44 14470—50 14545—22 14554—22 14661—44 14677—46 14791—25 14962—46 14978—29 15053—13 15175—29 15211—25 15239—9 15364—43 15414—13 15430—43 15488—46 15525—37 15571—37 15581—13 15701—9 15746—22 15752—29 15792—44 15873—43 15915—46 16028—37 16139—50 16153—3 16173—22 16217—13 16238—25 16343—25 16472—3 16520—13 16505—3 16621—3 16690—3 16729—44 16790—9 16847—13 16898—25 17173—43 17251—9 17318—25 17428—50 17470—3 17496—50 17603—25 17647—29 17658—50 17764—29 17840—29 17846—29 17973—43 18135—50 18170—3 18201—13 18215—3 18283—9 18263—3 18266—46 18305—22 18328—43 18409—3 18412—25 18430—46 18449—9 18568—43 18597—37 18668—46 18751—46 18779—50 18866—37 19148—44 19174—22 19176—37 19203—13 19264—50 19400—13 19434—22 19448—37 19628—9 19635—46 19636—3 19674—9 19732—22 19760—43 19766—50 19873—22 19907—50 19933—3 19925—9 20198—44 20210—29 20215—22 20219—9 20349—22 20358—50 20384—25 20449—44 20502—50 20536—50 20583—9 20816—44 20890—3 21053—43 21190—37 21219—13 21264—46 21359—44 21365—43 21393—9 21506—46 21523—50 21583—37 21618—29 21687—44 21726—25 21941—44 21921—22 21954—9 21974—46 22104—22 22127—29 22155—13 22241—50 22261—3 22347—22 22445—13 22485—13 22520—25 22527—46 22578—37 22616—25 22629—29 22710—50 22737—29 22746—9 22783—3 22818—25 22946—46.

RADIO

PROGRAM ROZGŁOŚNI ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADIA.

ŚRODA, dnia 11-go maja 1938 roku.

6.15—6.20: Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.20—6.40: Gimnastyka. 6.40—7.00: Muzyka (pł.). 7.00—7.15: Dziennik poranny. 7.15—8.00: Muzyka (płyty). 8.00—8.10: Audycja dla szkół. 8.10—11.15: Przerwa. 11.15—11.40: Audycja dla szkół.

11.40—11.57: Pieśni francuskie (płyty).

11.57—12.03: Sygnał czasu z Warszawy i hejnał z Krakowa. 12.03—13.00: Audycja południowa. 13.00—14.00: Przerwa. 14.00—15.00: Koncert życzeń. 15.00—15.10: Literatura przez mikrofon dla wszystkich. Fragment z powieści „Kłos Panny"— Morstina. 15.10—15.27: Śpiewa Marta Eggerth (płyty). 15.27—15.30: Łódzkie wiadomości giełdowe. 15.30—15.45: Wiadomości gospodarcze. 15.45—16.00: „Chwilka pytań" — pogadanka dla dzieci starszych — wygłosi Wacław Frenkiel. 16.00—16.15: Skrzynka językowa — prof. Witold Doroszewski. 16.15—16.50: Muzyka lekka w wykonaniu zespołu salonowego Rozgłośni Poznańskiej.

16.50—17.00: Pogadanka aktualna.

17.00—17.15: O morskiej obronie minowej — odczyt, wygł. kpt. marynarki Olgierd Żukowski.

17.15—17.50: Miniatury kwartetowe (muzyka polska z Krakowa). — Wykonawcy: Kwartet smyczkowy Rozgłośni Krakowskiej: Stanisław Mikuszewski — I skrzypce, Herbert Nierychło — II skrzypce, Henryk Żarzycki — altówka, Józef Makowicz — wiolonczela.

17.50—18.00: Polska młodzież szkolna a obrona kraju — pogadanka, wygłosi mjr. Henryk Otton Jiruszka.

18.00—18.10: Wiadomości sportowe.

18.10—18.15: Wiadomości sportowe lokalne.

18.15—18.40: Audycja z okazji „Tygodnia Białego Krzyża".

18.40—18.55: Pogadanka społeczna p. t. „O przyszłość i zatrudnienie absolwentów szkół handlowych" — wygłosi T. Wilkuszewski.

18.55—19.00: Odczytanie programu.

19.00—19.20: „A to się pali serce moje" — opowiadanie Gustawa Daniłowskiego.

19.20—19.35: Duety wokalne w wykonaniu Łucji Guzowskiej - Ozimińskiej — sopran i Lidii Górskiej — msopran, Karol Prosnak—akompaniament (z Łodzi na W.R.P.).

19.35—19.50: O działalności uspołecznionej—mówić będzie prof. Tadeusz Kotarbiński.

19.50—20.00: Pogadanka aktualna.

20.00—20.30: Utwory skrzypcowe w wyk. Alfreda Müllera. Akomp. Willy Lessig.

20.30—20.45: Felieton popularny p. t. „Wartości kulturalno-społeczne wychowania religijnego" — wygłosi dr. Stefania Skwarczyńska.

20.45—20.55: Dziennik wieczorny.

20.55—21.00: Pogadanka aktualna.

21.00—21.45: Koncert chopinowski w wykonaniu Pawła Lewieckiego.

21.45—22.05: „Bema pamięci rapsod żałobny" — Cypriana Kamila Norwida. Radiofonizacja i reżyseria Janiny Górskiej.

22.05—22.30: Konkurs chórów regionlnych (VIII audycja) śpiewa chór ze Lwowa.

22.30—22.50: Polska muzyka popularna (płyty z Warszawy).

22.50—23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. Przegląd prasy i Komunikat meteorologiczny.

23.00—23.30: Muzyka popularna (płyty).

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

20.00 — DROITWICH: „Holender-tułacz" — opera Wagnera.. Akt I z Covent Garden.

20.00 — SOFIA: „Norma" — opera Bellini'ego.

20.30 — STRASBURG: Koncert symfoniczny.

21.00 — BERLIN: Symfonia IX Brucknera.

Wydawnictwo „REPUBLIKA" Sp. z ogr. odp.
Administracja w Warszawie ul. Wierzbowa 11, tel. 310-18

Upadłości i układy

—:—

UPADŁOŚĆ A. S. ROZENBERGA

Na ostatniej sesji sądu handlowego rozpoznawana była sprawa upadłości Abrama Rozenberga, na wniosek tegoż Rozenberga.

Abram Rozenberg prowadził w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej nr 21 przedsiębiorstwo sprzedaży detalicznej manufaktury pod firmą „Abram-Sucher Rozenberg". Przedsiębiorstwo jego istnieje od 50 lat i w ciągu tego okresu zaskarbiło sobie zaufanie i życzliwość sfer gospodarczych w Łodzi.

Wskutek spadku cen towarów straty pochłonęły cały kapitał obrotowy przedsiębiorstwa. W ostatnich latach Rozenberga dotknęła gruźlica płuc i pozbawiła go sił i możności dalszej walki z trudnościami finansowymi.

Sąd ogłosił upadłość Abramowi Rozenbergowi handlującemu pod firmą „Abram Sucher Rozenberg" i wyznaczył sędzią komisarzem sędziego handlowego Alfreda Kindermana, a syndykiem adw. Edwarda Piotrowskiego.

Jednocześnie sąd wezwał wierzycieli upadłej firmy aby zgłosili swe wierzytelności sędziemu komisarzowi do dnia 5 lipca 1938 r.

Nieście pomoc najbiedniejszym

KINO
RIALTO
Pocz. 4 pp.

DZIS PREMIERĄ!

Najnowszy film polski wg. scenariusza WACŁAWA SIEROSZEWSKIEGO i FERDYNANDA GOETLA

DZIEWCZYNA SZUKA MIŁOŚCI

Wielka epopea miłości, romantyki i przygód. W rolach głównych: kwiat aktorstwa polskiego urocza para kochanków TAMARA WISZNIEWSKA i MIECZYSŁAW CYBULSKI oraz: WYSOCKA — KURNAKOWICZ — ORWID — SZUBERT — CHMURKOWSKA — MILECKI — DOMINIAK i w. in.
Realizacja: R. Gantkowski.
Zdjęcia: J. Joniłowicz.

Z PRAWAMI GIMNAZJÓW PAŃSTWOWYCH
Liceum, Gimnazjum i Szkoła Powszechna Żeńska
Eugenii Jaszuńskiej-Zeligmanowej
w Łodzi, Południowa 18, tel. 168-62.
Zapisy przyjmuje sekretariat codziennie w godzinach szkolnych.

DR. MED.
L. NITECKI
SPEC. CHORÓB SKÓRNYCH WENERYCZNYCH I MOCZOPŁCIOWYCH
NAWROT 32. front, I piętro **Tel. 213-18**
przyjmuje od 8—9.30 rano i od 5.30—9 wiecz.
W niedz. i święta od 9—12 w poł.

DR. MED.
Niewiażski
Specj. chor. wenerycznych, skórnych i seksualnych.
Andrzeja 5, tel. 159-40
Przyjm. od 8—11 rano i od 5—9, w niedziele i święta 9—12.

Dr. HELLER
SPEC. CHORÓB SKÓRNYCH, WENERYCZNYCH I MOCZOPŁCIOWYCH,
Traugutta 8, tel. 179-89
przyjmuje od 8—11 i od 4—8
w niedziele i święta 10—1.

DR. MED.
S. Kryńska
Chor. skórne i weneryczne (kobiety i dzieci)
Sienkiewicza 34 telef. 146-10
przyjmuje od 12—2 i od 3—4 pp.

LEKARZ-DENTYSTA
F. KOPCIOWSKA
Piotrkowska 8
Telefon 232-55.
Przyjmuje od 10—1 i od 3—7-ej.

DR. MED.
AL. KOPCIOWSKI
Piotrkowska 8
przyjmuje od godz. 1.30 — 2.30 i od godz. 7—8.

GABINET KOSMETYKI LECZNICZEJ I TOALETOWEJ.
Z. SZWALBE
dyplom Uniwersytecki
MONIUSZKI 1, tel. 127-99.
Usuwanie wszelkich defektów cery, usuwanie bezpowrotnie i bez śladów szpecących włosów.
Przyjmuje 10—2 i 4—8 wiecz.

Matki
Zapisujcie swe niemowlęta do
„Kropli Mleka“

TEATR KAMERALNY
Cegielniana 27

POPIS
TAŃCA ARTYSTYCZNEGO
S z k o ł y
HALINY WALDMAN I JANINY ZANDEL

odbędzie się w niedzielę, dn. 15 maja r. b. o godz. 11.30 przed poł.

Bilety do nabycia od godz. 12—2 przed poł. w cukierni „Ziemiańska“ i od godz. 4—8 popoł. w kancelarii szkoły, Legionów 16.

DR. MED.
JAN POLAK
CHOROBY WEWNĘTRZNE I ALERGICZNE
ul. Nawrot 7
TEL. 164 21
godz. przyjęć 5—7.

Do wynajęcia lokal biurowy
W CENTRUM MIASTA PRZY UL. PIOTRKOWSKIEJ
z ogrzewaniem i oświetleniem. Oferty sub: „W. 123“ do biura ogł. Fuchsa, Piotrkowska 87.

Lokale

W ŚRÓDMIEŚCIU, pokój frontowy umeblowany dla pana, z wszelkimi wygodami z telefonem niekrępującym wejściem, do wynajęcia od zaraz. Wiadomość telefon 106-69.

DO WYNAJĘCIA dwa umeblowane pokoje, razem lub oddzielnie z telefonem. Piotrkowska 51 m. 7.

KOMFORTOWY niekrępujący, dwuokienny pokój do wynajęcia. Może być bezdzietnemu małżeństwu, Gdańska 12, m. 16.

POKÓJ dwuokienny I p. u samotnej osoby, z umeblowaniem l. bez, ewentualnie z używalnością kuchni. U dozorcy Narutowicza 7.

SŁONECZNY 2-okienny frontowy pokój do wynajęcia inteligentnym osobom, Wólczańska 10, front, II p. m. 15

DO WYNAJĘCIA pół sklepu, dogodne warunki. Wiadomość, Główna nr. 42, sklep bielizny.

POSZUKUJE pokoju, kawaler. Oferty z ceną do Republiki sub. „Słoneczny“.

POKÓJ umeblowany do wynajęcia. — Wszelkie wygody, telefon. Oglądać od 1-ej do 9 wiecz. Piotrkowska 37, m. 11

SKLEPY frontowe oraz 3 pokojowe mieszkanie na parterze natychmiast do wynajęcia, Narutowicza 44.

Kupno i sprzedaż

RESZTKI wełniane i jedwabne po cenach b. przystępnych, Wólczańska 7, m. 23, poprzeczna of. I piętro.

ZŁOTY punkt handlowy ul. Kościelna 3, okazyjnie sklep i piwnica lub osobno zaraz oddam, niedrogo. Wiadomość u dozorcy.

Posady

PANIENKA poszukujee pracy ekspedjentki do sklepu spożywczego. Oferty pod „Ekspedjentka“ do Republiki.

NAUCZYCIEL bez pracy udziela bardzo tanio przedmiotów polonistycznych — w tych historii, literatury polskiej; wykłada także język rosyjski. Może też przyjąć obowiązki wychowawcy w szkołach prywatnych w miejscu lub na prowincji. Oferty w „Republice“ okazicielowi dowodu Nr 37638.

CODZIENNA gotówkę zarobi każdy, przy łatwej czynności. Zgłoszenia 11.V. od 4—7, Andrzeja nr. 35, m. 14.

POTRZEBNA podręczna, Z. Strauch, Narutowicza 56.

Nauka i wychowanie

ANGIELSKIEGO udziela rutynowany nauczyciel Zawadzka 21, m. 8a, front zastać od 4—8 po poł.

75 GR. LEKCJA francuskiego. Dyplomowana paryżanka udziela lekcji francuskiego. Lektura. Konwersacja. Gramatyka. Tłomaczenie. Korespondencja. Pomoc szkolna, Południowa 20, m. 20. I-sza lewa of. parter.

HEBRAJSKIEGO, judaistyka, konfirmacja udziela rutynowany nauczyciel po cenach niskich. Tel. 123-70

RUTYNOWANA nauczycielka muzyki (moskiewskie konserwatorium) udziela lekcyj gry fortepianowej oraz francuskiego po dłuższym pobycie w Paryżu. G. Hurwicz - Sztyllerowa, Aleja 1-go Maja 9, m. 6.

JĘZYKÓW ANGIELSKIEGO, FRANCUSKIEGO — gruntownie udzielam. Gramatyka, literatura, konwersacja, handlowa korespondencja. Tel. 262-70, w godzinach 2—3.

Rozmaite

DROBNE ogłoszenia w „Republice“ są najlepszym i najtańszym środkiem zetknięcia zainteresowanych stron. Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub sublokatora, 2) znaleźć mieszkanie lub pojedyńczy pokój, 3) sprzedać nieruchomość lub rzecz, 4) kupić cośkolwiek okazyjnie, 5) dostać posadę, 6) wyszukać pracownika — niechaj poda drobne ogłoszenie do „Republiki“

OSOBA, która pisała list 8.V na adres Północna z dopisem „do rąk własnych“ jest proszona niezwłocznie napisać F—a.

ZAGINAŁ czarny szkocki terrier. — Zwrócić za wynagrodzeniem Kopernika 12, m. 6. Telefon 239-28.

ZAGINAŁ PIES pinczer-doberman czarny, opalany. Odprowadzić za wynagrodzeniem kino „Europa“, Narutowicza 20, tel. 100-50.

ZAGINAŁ kwit kaucyjny Elektrowni Łódzkiej wyd. w dniu 21.VIII 1935 r. na 6 proc. pożyczkę Narodową na zł. 500.— na nazwisko Leona Karbowicza.

ZOSTAŁ zagubiony czek na zł. 400.—, płatny 29.V r. b. wydany przez firmę Rajchman i Halpern, Sp. Łódź, 6-go Sierpnia 102 i inkasowa książeczka wydana przez Braci Taub, które unieważniam.

NINIEJSZYM podaje się do wiadomości, iż 2 weksle po zł. 1000.—, płatne 15 lipca 1938 w Brzezinach z wystawienia E. Ł. Sulkowicz i S-ka Przemysł Konfekcyjny A. H. Sulkowicz S-cy, na zlecenie I. Kałowski, zostały zagubione i ostrzega się przed ich nabyciem. Weksle zostają unieważnione.

KRYNICA Pensjonat - Restauracja **MARIA-MAŁGORZATA.** Zarząd Lichtingerowej czynny od 5 maja. Telefon 121. Kuchnia rytualna.

PRZETARG.

Zarząd Miejski w Łodzi ogłasza publiczny przetarg na wykonanie robót budowlanych na posesji miejskiej „Domu Pracy“ przy ul. Brzeźnej nr. 3.

Oferty pisemne, odpowiadające treści kosztorysu ślepego, należy składać w Zarządzie Miejskim, Plac Wolności nr. 14, III piętro w pokoju nr. 44 do dnia 21 maja 1938 roku do godz. 11 rano, w kopercie należycie zamkniętej i zalakowanej, z napisem (wymienić roboty).

Szczegółowe informacje oraz ślepy kosztorys z warunkami przetargu otrzymać można w Wydziale Technicznym, Plac Wolności 14, II piętro, w pokoju nr. 25. Otwarcie ofert nastąpi w tym samym dniu o godz. 12 w południe.

Wadium przetargowe zgodnie z przepisami w wysokości zł. 500.— należy złożyć w kasie Zarządu Miejskiego, zaś kwit dołączyć do oferty. Wadia składane w walorach winny być deponowane w Głównej Kasie Miejskiej przynajmniej na jeden dzień przed przetargiem. Druki przetargowe wydaje się za opłatą zł. 3.— od kompletu.

Łódź, dnia 10 maja 1938 r.
ZARZĄD MIEJSKI W ŁODZI.

ZAKŁAD FRYZJERSKI „ROCOCO“ — Piotrkowska 47 zawiadamia, że
„Arek“
po wyzdrowieniu **POWRÓCIŁ DO PRACY.**

Do akt Nr. Km 760/38.
OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 12 zamieszkały w Łodzi ul. Gdańska 67 na zasadzie art. 602 KPC. ogłasza, że w dniu 16 maja 1938 roku o godz. 13 w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 31 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie: mebli i radioodbiornika, oszacowanych na łączną sumę zł. 820.—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 22 kwietnia 1938 r.
Komornik: (—) St. Gasiński.

Sprawa f-my S. Diszkin S. A., p-ko Franciszkowi Skrzyńskiemu.

Do akt Nr. Km 478/38.
OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 8-go Stefan Górski, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Dowborczyków 26 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 17 maja 1938 r. od godz. 11—13 w Łodzi, przy ul. Pomorskiej 24 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości oszacowanych na łączną sumę zł. 600.—, a mianowicie: 50 par damskich pantofli, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 29 kwietnia 1938 r.
Komornik: (—) Stefan Górski.

Sprawa Niem. Stow. Szkolnego, p-ko Alfredowi Heinemu.

Zarząd Łódzkiego Towarzystwa Pielęgnowania Chorych „BYKUR CHOLIM“ i „UZDROWISKA“ podaje do wiadomości p. p. Członków, że

OGÓLNE ZEBRANIE

odbędzie się w lokalu Tow. przy ul. Cegielnianej 21 w dniu 26 maja 1938 r. o godz. 11-ej rano z następującym porządkiem dziennym:

1. Zagajenie posiedzenia,
2. Wybór prezydium Ogólnego Zebrania,
3. Odczytanie protokułu Ogólnego Zebrania i Komisji Rewizyjnej z roku 1937/38,
4. Działalność T-wa w roku sprawozdawczym 1937/38.
5. Zatwierdzenie bilansu i budżetu na rok 1938/39,
6. Wybory Zarządu i Komisji Rewizyjnej,
7. Wolne wnioski.

Uwaga: W razie nie przybycia wymaganej liczby członków, Ogólne Zebranie odbędzie się tegoż dnia w tymże lokalu o godz. 4-ej po polud. z tym samym porządkiem dziennym i jako zwołane w drugim terminie, będzie na zasadzie § 29 prawomocne bez względu na ilość przybyłych członków.

ORŁOWO MORSKIE
Pensjonat „Lwowianka“ 100 mtr. od plaży 27 pokoi wydzierżawię na cały sezon. Zgłoszenia kurator spadku mgr. Dura Józef, Gdynia Bank Gospodarstwa Krajowego.

Poszukuję maszynę do cięcia
(ząbkowania) towarów włókienniczych na kolekcje. Oferty sub. „Manukfaktura“.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretarjat Redakcji 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-444; sekretarjat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika“: 68-148 i 600-620.

PRENUMERATA „REPUBLIKI“ w Łodzi zł. 4.—, za odnoszenie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—. „Republika“ i „Express“ w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 7.— miesięcznie. Konto rozrachunkowe Łódź I, konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm. X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.
CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie I — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Za wydawcę: Wydawn. „Republika“ Sp. z ogr. odp. [illegible] Stefan Dymek. — Redaktor odp. Stefan Dymek. Druk „Republiki“ w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.